

СОВЕТ ТОЙГУЗИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ МЕНДЕЛЕЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МЕНДЕЛЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ТОЙГУЖА АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

20 июля 2026 года

№24

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы
Тойгужа авыл жирлегендә бюджет процессы турында
нигезләмәне раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы Тойгужа авыл жирлегендә Советы КАРАР КЫЛДЫ:

1. «Татарстан Республикасы Менделеевск районы Тойгужа авыл жирлегендә бюджет процессы турында» нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында www.mendelevsk.tatar.ru «Тойгужа авыл жирлегендә» бүлегендә урнаштырырга.
3. Менделеевск муниципаль районы Тойгужа авыл жирлегендә Советының 2022 елның 23 мартындагы 45 нче номерлы, 2022 елның 8 декабрендәге 62 нче номерлы, 2023 елның 17 февралендәге 70 нче номерлы, 2023 елның 14 мартындагы 74 нче номерлы, 2023 елның 28 октябрендәге 95 нче номерлы, 2024 елның 27 мартындагы 108 нче номерлы, 2024 елның 6 декабрендәге 129 нчы номерлы, 2025 елның 20 августындагы 149 нчы номерлы, 2026 елның 7 апрелендәге 18 нче номерлы карарлары үз көчен югалткан дип санарга.

Тойгужа авыл жирлегендә Советы рәисе

Р.А.Сафин

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Тойгужа авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

«Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Тойгужа авыл жирлегендә бюджет процессы турында» нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы «Тойгужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп торы барышында, шулай ук жирлекнең муниципаль бурычлары белән идарә итү, бюджетын исәпкә алуны гамәлгә ашыру, бюджет хисаплылыгын төзү, карау һәм раслау барышында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала.

1 статья. Жирлектә бюджет процессының хокукий нигезе

1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Жирлек уставы, шулай ук Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка нормалары нигезендә эшлэнгән.
2. Әлеге нигезләмәдә кулланыла торган терминнар һәм төшенчэләр әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән норматив хокукий актлардагы мәгънәсендә кулланыла.

2 статья. Жирлек бюджетының хокукий рәвеше

1. Жирлек бюджеты һәм аның үтәлеше турында хисап өч елга (чираттагы финанс елы һәм план чоры) жирлек Советының муниципаль норматив хокукий акты формасында эшлэнә һәм раслана. Жирлек бюджеты проекты чираттагы финанс елына төзелгән һәм расланган очракта, Жирлекнең башкарма комитеты Жирлекнең уртача финанс планын эшли һәм раслый.
2. Жирлек бюджеты турында Жирлек Советы карары 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яисә) Жирлек бюджеты турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елның 31 декабренә кадәр гамәлдә була.
3. Жирлек бюджетының үтәлеше турында Жирлек Советы карарлары һәм хисапны раслау ел эчендә Жирлек бюджетының үтәлеше турында карар кануннарда билгелэнгән тәртиптә имза салынганнан соң җиде көннән дә соңга калмыйча рәсми

рәвештә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирлек бюджеты (жирле бюджет) муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен билгеләнгән.

5. Жирле үзидарә органнары тарафыннан мәгарифнең башка рәвешләреннән файдалану һәм муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен акча тоту рөхсәт ителми.

Жирлек бюджетының проекты һәм аның үтәлеше турындагы хисап жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә гавами тыңлауларга чыгарыла.

3 статья. Жирлектә бюджетара жайга салу

1. Бюджетара мөнәсәбәтләр - бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салу, бюджет процессын оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гавами-хокукый берәмлекләр арасында үзара мөнәсәбәтләр.

2. Район бюджетыннан Жирлек бюджетына бюджетара трансфертлар түбәндәге формада бирелә:

жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр;

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 133 һәм 140 статьяларында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.6 статьясында билгеләнгән очракларда субвенцияләр;

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр; башка бюджетара трансфертлар.

3. Район бюджетыннан бюджетара трансфертлар (төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлардан тыш) жирлекләр бюджетларына район бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә бирелә.

4. Жирлекләр бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга Татарстан Республикасы бюджеты, шул исәптән район бюджетына бирелә торган субвенцияләр исәбеннән район бюджетыннан Жирлек бюджетына бюджетара трансфертлар (субвенцияләрдән тыш) Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44 статьясында каралган жирле бюджетларга Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирүнең төп шартлары үтәлгән очракта бирелә.

5. Жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр Жирлекләргә Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган район Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә бирелә.

6. Жирлек бюджетыннан субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә. Бюджетара субсидияләр Жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

7. Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган Жирлек Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча жирле үзидарә органнары

вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен уртак финанслау максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин. Субсидияләр бирү максатлары һәм шартлары Жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган башкарма комитетлар арасында килешүләр белән билгеләнә.

8. Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган Жирлек Советының муниципаль хокукый актларында каралган очракларда һәм тәртиптә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләренә туры китереп, муниципаль район бюджетына жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләрнең бер өлешен гамәлгә ашыруга жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

9. Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм тиешле Татарстан Республикасы законнары таләпләре нигезендә кабул ителә торган Жирлек Советы карарларында каралган очракта һәм тәртиптә Жирлек бюджетына Район бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

4 статья. Бюджет классификациясе

1. Жирлек бюджетын төзү һәм үтәү, бюджет хисаплылыгын төзү Россия Федерациясендә билгеләнгән бюджет классификациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Жирлекнең финанс органы Бюджет законнары нигезендә жирле бюджет чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгели.

3. Бюджет керемнәренә баш администраторлары исемлеге бюджет керемнәренә төрләрне беркетә, жирлек бюджеты турында Жирлек Советы карары белән раслана. Жирлекнең финанс органы төп администраторлары жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керем төрләре буенча кодлар исемлеген раслый.

Жирлек бюджеты акчаларын төп бүлүчеләр исемлеге поселок бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы составындагы Жирлек бюджеты турында Жирлек Советы карары белән билгеләнә.

Бюджет чыгымнарының бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) төрләре исемлеге бюджет чыгымнарының ведомство структурасы составында йә Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән очракларда жыелма бюджет язмасы белән раслана.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының статьялары һәм төрләре исемлеге бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын раслаганда Жирлек бюджеты турында Жирлек советы карары белән раслана.

5 статья. Жирлек жирлегенә бюджет процессы принциплары һәм этаплары

1. Авыл жирлегендә бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә.

2. Бюджет процессының төп этаплары түбәндәгеләр:

1) Жирлек бюджетының проектын төзү;

2) Жирлек бюджетын карау һәм раслау;

- 3) Жирлек бюджетын үтәү;
- 4) Жирлек бюджетының үтәлешен тикшереп тору;
- 5) бюджет исәбен гамәлгә ашыру;
- 6) бюджет хисаплылыгын төзү, тикшерү, карау һәм раслау.

6 статья. Бюджет процессында катнашучылар

1. Бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:
 - 1) Жирлек советы;
 - 2) Жирлек башлыгы;
 - 3) Жирлек Башкарма комитеты;
 - 4) Жирлекнең контроль-хисап органы;
 - 5) Жирлекнең финанс органы;
 - 6) бюджет акчаларын бүлүчеләр, баш бүлүчеләр;
 - 7) Баш администраторлар, бюджет керемнәре администраторлары;
 - 8) Баш администраторлар (бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторлары);
 - 9) бюджет чараларын алучылар.
2. Жирле үзидарә органнары булган бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре үзенчәлекләре Бюджет законнары, Жирлек уставы һәм муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

7 статья. Жирлек Советының бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек советы:
 - 1) Жирлек бюджетының проектын карый, Жирлек бюджетын раслый, Жирлекне үстерү планнарын һәм программаларын кабул итә, жирле бюджетның үтәлеше турында еллык хисапны раслый, Жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертә;
 - 2) Жирлек бюджетының үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыручы органнарның хокукый статусын төзи һәм билгели;
 - 3) Жирлекнең бюджеты белән бергә Жирлекнең чыгым йөкләмәләрен раслый;
 - 4) муниципаль бурыч буенча өстәмә чикләүләр раслый;
 - 5) Жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү күләмен һәм шартларын раслый;
 - 6) жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар билгели;
 - 7) чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирлек бюджеты проектын караганда муниципаль гарантияләр бирү күләмнәрен билгеләү һәм тәртибе турында карар кабул итә;
 - 8) муниципальара хезмәттәшлек оешмаларында муниципаль берәмлекнең катнашу тәртибен билгели;
 - 9) муниципальара характердагы жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә жирлек бюджетыннан район бюджетына бюджетара трансфертларны күчерү һәм куллану максатларын һәм тәртибен раслый;
 - 10) Жирлек муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен,

муниципаль предприятиеләрне төзү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү турында, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтләренә тарифлар билгеләү турында карарлар кабул итү тәртибен, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, эшләр башкаруны билгели;

11) муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган түләүле хезмәтләрдән керемнәрне күчерү бюджетына юлламаның тәртибен һәм күләмен билгели, муниципаль унитар предприятиеләр тарафыннан жирле бюджетка салым түләгәннән һәм башка мәжбүри түләүләрдән соң калган табышның бер өлешен күчерүнең тәртибен, күләмнәрен һәм срокларын билгели;

12) жирле салымнар һәм жыемнар билгели, алар буенча ставкалар күләмнәрен билгели һәм аларны түләү буенча салымнар һәм жыемнар турындагы федераль законнарда бирелгән хокуklar чикләрендә ташламалар бирә;

13) муниципаль район бюджетына күчерелергә тиешле аерым салым булмаган керемнәрдән авыл жирлекләре бюджетларына керемнәрне күчерү нормативларын федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары нигезендә билгели;

14) Жирлекнең контроль-хисап органнарын төзи, аларның составын раслый;

15) Жирлек бюджетының үтәлешен, бюджеттан тыш фондлар акчаларыннан, Жирлекне үстерү программаларыннан файдалануны, Жирлекнең Башкарма комитеты эшчәнлеген тикшереп тора;

16) Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет законнарының башка хокукый актлары, Жирлек уставы, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә башка вәкаләтләргә җауап бирә.

8 статья. Жирлек башлыгының бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек башлыгы Жирлек советы тарафыннан сайлана һәм аның рәисе вәкаләтләрен башкара.

Жирлек башлыгы:

1) муниципаль берәмлек башка муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнары, дөүләт хакимияте органнары, граждaннар һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә, ышанычнамәсез рәвештә муниципаль берәмлек исемнән эш итә;

2) Жирлек Советы эшен оештыра, Жирлек Советы сессияләрен чакыра һәм аларда рәислек итә;

3) Жирлек Уставында билгеләнгән тәртиптә Жирлек Советы кабул иткән норматив хокукый актларга кул куя һәм халыкка җиткерә;

4) Жирлек Советын тоту һәм аның эшчәнлеген тәмин итү өчен Жирлек бюджетында каралган чыгымнар буенча акча бүлүче булып тора;

5) жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү вәкаләтләрен һәм жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен җауап бирә ашыруны тәмин итә;

6) бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәткәндә Жирлек бердәм бюджет счетларында акчалар белән идарә итә;

7) казна акчалары исәбеннән түләтүләр турында суд карарларын үтәүгә бәйлә башкарма документларның һәм башка документларның исәбен алып бара һәм

саклауны гамәлгә ашыра;

8) Жирлекнең бюджет хисабын формлаштыра һәм төзи;

9) Жирлек бюджеты акчаларын алучыларның бюджет акчалары белән операцияләргә, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының администраторлары акчалары белән, шулай ук бюджет кредитлары, бюджет инвестицияләргә һәм муниципаль гарантияләр алучыларның бүлгәп бирү, алу, максатчан файдалану һәм бюджет акчаларын кире кайтару шартларын үтәргә тикшереп тора;

10) үзгә буйсынучы күрсәтмә бирүчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;

11) бюджет йөкләмәләргә лимитының төп бүлүчеләргә, бүлүчеләргә һәм акчаларын алучыларга өчгә билгели;

12) бюджет ассигнованиеләргә һәм (яисә) бюджет йөкләмәләргә лимитларын бюджет акчаларының баш бүлүчеләргә житкерү тәртибгә билгели;

13) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, Федераль салым хезмәтгә, Татарстан Республикасы буенча Федераль казначылык идарәсгә белән бюджет мәсьәләләргә буенча хезмәттәшлек итә;

14) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын эшлөдә катнаша;

15) адреслы инвестиция программасын төзүдә катнаша;

16) чираттагы финанс елның гыйнварында Россия Федерациясендә эш көнгә булмаган бәйрәм көнгәргә гамәлгә ашыру һәм эшчәнлек алып бару өчгә кирәкләк бюджет акчалары алучыларны тәмин итү тәртибгә билгели;

17) жирлгә үзидарә органны һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләргә булган бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары кодлары исемлеген раслый;

18) Россия Федерациясенгә, Татарстан Республикасының бюджет законнары, Жирлек уставы, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

3. Жирлекнең финанс органының аерым бюджет вәкаләтләргә Жирлекнең башкарма комитеты һәм Районның башкарма комитеты арасында килешү нигезендә районның финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 статья. Жирлек башкарма комитетының бюджет вәкаләтләргә

1. Жирлек башкарма комитеты:

1) план чорына социаль-икътисадый үсеш фаразын эшли;

2) Жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары проектларын эшли;

3) Жирлек Советы раслануга кирәкләк документлар һәм материаллар белән Жирлек бюджеты проектн кертә;

4) Жирлек бюджетының үтәлешгә һәм бюджет хисаплылыгын төзүгә тәмин итә, Жирлек Советын раслауга жирлек бюджеты үтәлешгә турында еллык хисап тапшыра;

5) законнар нигезендә товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшкүарларга, физик затларга субсидияләр бирү тәртибгә, шартларын билгели;

6) башкарма комитетның финанс ресурслары белән эш итә;

- 7) Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бару тәртибен билгели;
- 8) үз вәкаләтләре чикләрендә расланган бюджет нигезендә Поселение чаралары белән эш итә;
- 9) казна учреждениеләре булып тормаган коммерциягә карамаган башка оешмаларга законнар нигезендә субсидияләр бирү тәртибен, шартларын һәм күләмен раслый;
- 10) муниципаль учреждениеләр хезмәтләренә тарифлар билгели;
- 11) Жирлек Советы карарлары нигезендә муниципаль берәмлек исемнән кыйммәтле кәгазьләр чыгару юлы белән муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашыра, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм муниципаль бурыч йөкләмәләре барлыкка килә торган кредит оешмаларыннан жирле бюджетка жәлеп ителә торган кредитлар ала, муниципаль мөлкәтне залогка тапшыру һәм муниципаль гарантияләр бирү юлы белән муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашыра;
- 12) муниципаль биремне формалаштыру тәртибен билгели, бюджет һәм автоном учреждениеләр өчен муниципаль хезмәт күрсәтүләр (башкарыла торган эшләр) күләмен чираттагы финанс елына бюджет расланган очракта бер елга кадәр һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта (бюджет проектын төзегәндә мөмкин булган төгәлләштерү белән) өч елга кадәр вакытка билгели, килүче физик һәм (яисә) юридик затлар категорияләре исемлеген билгели, тиешле хезмәтләрдән файдаланучылар тарафыннан муниципаль биремнең үтәлешен тикшереп тору тәртибен билгели, Россия Федерациясе законнарында аларны түләүле нигездә күрсәтү каралган очракларда муниципаль биремнең үтәлеше турындагы хисаплауларга таләпләр, физик яисә юридик затлар тарафыннан тиешле хезмәт күрсәтүләр өчен түләүнең иң чик бәяләре (тарифлар) йә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда күрсәтелгән бәяләргә (тарифларны) билгеләү тәртибе муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләре күләмен билгели, муниципаль биремне үтәүне жирле бюджет акчалары исәбеннән финанс белән тәмин итү тәртибен билгели;
- 12) расланган бюджет күләмендә жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла торган муниципаль программаларны (ярдәмче программаларны) раслый, аларны гамәлгә ашыру срокларын билгели, муниципаль программаларны эшләү һәм аларны төзү һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибен билгели;
- 13) муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлеген финанслау, муниципаль учреждениеләргә үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, шартнамә нигезендә билгеләп куя һәм аларның житәкчеләрен үз вазыйфаларыннан азат итә;
- 14) Жирлек Советы карары нигезендә муниципаль заказ төзи, жирлекнең үз матди һәм финанс чараларыннан файдаланып, жирлек ихтыяжлары өчен эшләргә заказ бирүче булып тора;
- 15) жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- 16) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка муниципаль

хокукый актларда, жирлек уставында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

10 статья. Халыкның контроль-хисап органының бюджет вәкаләтләре

1. Жирлекнең контроль-хисап органы Жирлек советы тарафыннан төзелә.
2. Жирлекнең контроль-хисап органын оештыру һәм аларның эшчәнлегенә тәртибе "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнә. Федераль законнарда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә Жирлекнең контроль-хисап органы эшчәнлеген хокукый жайга салу шулай ук Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.
3. Жирлек советы Районның Контроль-хисап палатасы белән жирлекнең тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча контроль-хисап органы вәкаләтләрән тапшыру турында район Советы белән килешү төзәргә хокуклы.

11 статья. Жирлек фондының финанс органы бюджет вәкаләтләре

1. Жирлекнең финанс органы муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә Советы төзи торган һәм бердәм финанс һәм салым сәясәтен гамәлгә ашыра торган, бюджет законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыручы жирле үзидарәнең функциональ органы була.
2. Жирлекнең финанс органы:
 - 1) Жирлек бюджетының проектын һәм уртача сроклы финанс планын төзи;
 - 2) жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасын төзи һәм төгәлләштерә;
 - 3) Жирлек бюджетының проектын төзү һәм Жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап төзү өчен кирәкле төп күрсәтмә бирүчеләрдән, акча алучылардан һәм материаллар ала;
 - 4) төп администраторлары жирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керемнәр төрләре буенча подваллар кодлары исемлеген раслый.Бюджет керемнәренең баш администраторлары составы һәм (яисә) функцияләре үзгәргәндә, шулай ук бюджет керемнәре классификациясе кодлары структурасын бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлегенә үзгәртү һәм билгеләү принциплары үзгәргәндә, шулай ук бюджетлар керемнәре классификациясенең аларга беркетелгән кодлары составына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә жирлекнең финанс органының норматив хокукый акты нигезендә кертелә;
- 5) әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында башкасы каралмаган булса, бюджет чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгели;
- 6) муниципаль бурыч белән идарә итүне тәмин итә;

7) жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә алып бара, жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына тапшыра;

8) муниципаль бурыч китабын алып бара.

Муниципаль бурыч кенәгәсенә муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләре күләме турында әлегә йөкләмәләрнең төрләре буенча, аларның барлыкка килү һәм тулысынча яисә өлешчә үтәлү датасы, йөкләмәләрне тәмин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук составы, аны муниципаль бурыч кенәгәсенә кертү тәртибе һәм сроклары жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә торган башка мәгълүмат кертелә;

9) касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренә Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрне булдыру һәм тапшыру тәртибен, составын һәм вакытларын билгели;

10) бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр) тарафыннан бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибен билгели, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертә; бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәлгә тиешле акча йөкләмәләрен түләүне санкцияли;

11) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру методикасын һәм тәртибен билгели;

12) баш бүлүчегә, боерык бирүчегә һәм бюджет акчаларын алучыларга карата төп бүлүчеләрне, боерык бирүчеләрне һәм бюджет акчаларын алучыларны финанслауга заявклар нигезендә финанслауның иң чик күләмнәрен билгели;

13) Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган керемнәренә агымдагы финанс елына (агымдагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль хисаплашуларны биләүгә, муниципаль бурычны каплауга, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындагы 3 пунктында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта муниципаль берәмлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә жибәрергә хоуклы;

14) бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәткәндә Жирлек бердәм бюджет счетларында акчалар белән идарә итә;

15) казна акчалары исәбеннән түләтүләр турында суд карарларын үтәүгә бәйлә башкарма документларның һәм башка документларның исәбен алып бара һәм саклауны гамәлгә ашыра;

16) Жирлекнең бюджет хисабын формлаштыра һәм төзи;

17) Жирлек бюджеты акчаларын алучыларның бюджет акчалары белән операцияләренә, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының администраторлары акчалары белән, шулай ук бюджет кредитлары, бюджет инвестицияләре һәм муниципаль гарантияләр алучыларның бүлөп бирү, алу, максатчан файдалану һәм бюджет акчаларын кире кайтару шартларын үтәвен тикшереп тора;

18) үзенә буйсынучы күрсәтмә бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;

19) бюджет йөкләмәләре лимитының төп бүлүчеләре, бүлүчеләре һәм акчаларын алучылары өчен билгели;

20) бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын

бюджет акчаларының баш бүлүчеләренә житкерү тәртибен билгели;

21) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, Федераль салым хезмәте, Татарстан Республикасы буенча Федераль казначылык идарәсе белән бюджет мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итә;

22) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-иқътисадый үсеш фаразын эшләүдә катнаша;

23) адреслы инвестиция программасын төзүдә катнаша;

24) чираттагы финанс елның гыйнварында Россия Федерациясендә эш көне булмаган бәйрәм көннәрендә гамәлгә ашыру һәм эшчәнлек алып бару өчен кирәкле бюджет акчалары алучыларны тәмин итү тәртибен билгели;

25) жирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаclarы кодлары исемлеген раслый;

26) Россия Федерациясенң, Татарстан Республикасының бюджет законнары, Жирлек уставы, башка муниципаль хокукий актлар нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

3. Жирлекнең финанс органының аерым бюджет вәкаләтләре Жирлекнең башкарма комитеты һәм Районның башкарма комитеты арасында килешү нигезендә районның финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

12 статья. Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет вәкаләтләре

1. Төп күрсәтмә бирүчеләр һәм бюджет акчалары бүлүчеләр исемлегә Жирлек бюджеты турында Жирлек Советы карары белән расланган Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы белән билгеләнә.

2. Бюджет акчаларының баш бүлүчесе:

1) расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәмин итә;

2) үзенә буйсынган күрсәтмә бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;

3) үзенә расланган бюджет йөкләмәләре һәм бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә башкарылырга тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

4) Жирлек бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;

5) бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы эш бирүчеләр һәм бюджет чараларын алучылар буенча төзи һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

6) бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

7) жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

9) муниципаль биремнәренә төзи һәм раслый;

10) башка бюджетара трансфертларны алучылар тарафыннан аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәмин итә;

11) түбәндәге максатларга юнәлтелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра:

бюджет акчаларын тотучы һәм аның карамагындагы боерык бирүчеләр һәм бюджет акчаларын алучылар тарафыннан чыгымнар буенча бюджет төзү һәм үтәү процедураларының эчке стандартларын һәм процедураларын үтәү;

бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен һәм нәтижәлелеген арттыру чараларын эзерләү һәм оештыру;

12) бюджет акчаларының баш бүлүчесенә бюджет хисабын төзи;

13) үзенә буйсынучы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча муниципаль берәмлек исемнән тиешенчә җавап бирә;

14) муниципаль берәмлек исемнән судта муниципаль берәмлеккә карата дөгъвалар буенча җаваплы вәкил буларак чыгыш ясый:

а) җирле үзидарә органнарының яисә шушы органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтижәсендә ведомстводан чыгып, шул исәптән җирле үзидарә органнарының законнарга туры килми торган актларын чыгару нәтижәсендә физик затка яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында;

б) ул ведомство буйсынуындагы казна учреждениесе булган бюджет акчаларын алучыга аның акча йөкләмәләрен үтәү өчен ышанып тапшырылган бюджет йөкләмәләре лимитлары җитәрлек булмаганда күрсәтелә торган;

15) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән һәм аның нигезендә муниципаль хокукий актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә кабул ителә торган башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

16) ижтимагый финанслар белән идарә итүнең дәүләт интеграцияләнгән мәгълүмат системасында "Электрон бюджет" федераль бюджет акчалары (дәүләт оборона заказына кертелгән капитал төзелеш объектларыннан һәм күчемсез мөлкәт объектларыннан тыш) капитал кертмәләренә финанс белән тәмин итү (финанслашу) чыганагы булган күчемсез мөлкәт объектлары капитал төзелеш объектлары турында белешмәләр төзи.

3. Бюджет акчаларын бүлүче:

1) җирлек бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра;

2) бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын күрсәтүчеләр һәм (яисә) алучылар буенча бүлә һәм җирлек бюджетының тиешле өлешен үти;

3) бюджет акчаларын үз карамагында булган баш бүлүчегә бюджет язмасын төзү һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

4) бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче билгеләгән очракта һәм тәртиптә үз карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүченең асрым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

13 статья. Җирлек бюджеты керемнәренә баш администраторы

1. Җирле үзидарә органнары булып торучы һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре карамагындагы җирлек керемнәренә баш администраторларының бюджет вәкаләтләре җирлекнең башкарма комитеты билгеләгән һәм Җирлек Советы раслаган Җирлек бюджеты турындагы карар белән расланган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Җирлек бюджеты керемнәренә баш администраторы:

1) жирлек бюджеты керемнэренен үзенэ буйсынган администраторлары исемлеген төзи;

2) жирлек бюджетының уртача сроклы финанс планын һәм (яисә) проектын төзү өчен кирәкле белешмәләр тапшыра;

3) жирлек бюджеты керемнэренен баш администраторының бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;

4) Россия Федерациясә керемнәре чыганакалары исемлегенә һәм бюджет керемнәре чыганакалары реестрына кертү өчен аларга беркетелгән керем чыганакалары турында белешмәләр тапшыра;

1) керемнәр буенча бюджетны төзү һәм үтәү процедураларын үтәүгә, бюджет хисаплылыгын төзүгә һәм әлегә баш администратор тарафыннан бюджет керемнэренен баш администраторы һәм бюджет керемнэренен ведомство буйсынуындагы администраторлары тарафыннан бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра;

2) Россия Федерациясенен бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Бюджет керемнәре администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

1) алар буенча бюджетка түләүләренә, пеняларны һәм штрафларны исәпләүне, исәпкә алуны һәм аларның дөреслеген, тулылыгын һәм вакытында башкарылуын тикшереп тора;

2) бюджетка түләүләр, пенялар һәм штрафлар буенча бурычларны түләтүне гамәлгә ашыра;

3) бюджетка артык түләнгән (түләтелгән) түләүләренә, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук мондый түләүне үз вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык түләтелгән суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында карар кабул итә һәм Россия Федерациясә Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә түләүне гамәлгә ашыру өчен Федераль казначылык органына йөкләмә тапшыра;

4) Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларына түләүләренә исәпләү (төгәлләштерү) турында карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;

5) бюджет керемнэренен баш администраторы билгеләгән очракта һәм тәртиптә бюджет керемнэренен баш администраторына бюджет керемнэренен тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләренә һәм бюджет хисаплылыгын төзи һәм тапшыра;

6) физик һәм юридик затларның дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен, шулай ук Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетлары керемнэрен формалаштыру чыганакалары булган башка түләүләр өчен түләнергә тиешле сумманы күчерү көненнән дә соңга калмыйча дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында Дәүләт Мәгълүмат Системасына 2010 елның 27 июлендәге п "дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 210-ФЗ, очраклардан тыш, Россия Федерациясә законнарында каралган;

7) бюджетка түләүләр буенча бурычны түләтүгә өметсез дип тану турында Карар кабул итә;

8) бюджетка түләүләр, алар буенча пенялар һәм штрафлар буенча дебитор

бурычларын түлөтү вәкаләтләрән гамәлгә ашыруның Россия Федерациясә Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә эшләнгән регламентын билгели:

9) Россия Федерациясенәң бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыра.

14 статья. Жирлек жирлегенәң бюджет акчаларын алучының бюджет вәкаләтләре
Бюджет чараларын алучы:

- 1) финанс-хужалык эшчәнлегә планын төзи һәм аны үти;
- 2) бюджет йөкләмәләренәң һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренәң китерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;
- 3) үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренәң нәтижәләлеген, максатчан файдалануын тәмин итә;
- 4) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәрне баш күрсәтмә бирүчегә (күрсәтмә бирүчегә) кертә;
- 5) бюджет исәбен алып бара йә килешү нигезендә башка муниципаль учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) вәкаләт бирә;
- 6) бюджет акчаларын алучының тиешле баш бүлүчегә (күрсәтмә бирүчегә) бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;
- 7) Россия Федерациясенәң бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыра.

15 статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары) Исемлегә жирлек Советының бюджет турындагы карары белән раслана.
2. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы:
 - 1) бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра (бюджетның бердәм счётындагы калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән, бердәм салым түләвенә бәйле операцияләрдән, Евразия икътисадый берлегә хокукында һәм Россия Федерациясә законнарында мәжбүри түләүләргә карата каралган аванс түләвенә бәйле операцияләрдән, акчалата түләүгә бәйле операцияләрдән тыш) Евразия икътисадый берлегә хокукында һәм таможня жайга салуы турында Россия Федерациясә законнарында каралган залог белән);
 - 2) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының бюджетка тулылыгын һәм үз вакытында керүен тикшереп тора;
 - 3) жирлекнең бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджеттан керемнәр һәм түләүләр тәмин итә;
 - 4) бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;
 - 5) бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча эчке стандартларны һәм бюджетны төзү һәм үтәү процедураларын үтәүгә, бюджет хисаплылыгын төзү һәм

бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра, бу баш администратор тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторлары тарафыннан;

б) Россия Федерациясенең бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

16 статья. Муниципаль казна учреждениеләренең хокукый хәле үзенчәлекләре

1. Муниципаль казна учреждение, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы билгеләнмәгән булса, бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирлекнең жирле үзидарә органы карамагында була. Бюджет акчаларын алучының бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда казна учреждениесенең үзе карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүчесе (бүлүчесе) белән үзара эшчәнлегә Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Граждан кодексы, "Коммерциягә карамаган оешмалар турында" Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Казна учреждение эшчәнлеген финанс белән тәмин итү жирлек бюджеты акчалары исәбеннән һәм бюджет сметасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Муниципаль казна учреждение, әгәр мондый хокук аның гамәлгә кую документларында каралган булса гына, керем китерә торган эшчәнлек алып бара ала. Әлеге эшчәнлектән алынган керемнәр жирлек бюджетына керә.

4. Муниципаль казна учреждение бюджет акчалары белән операцияләргә Федераль казначылыкта Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә ачылган шәхси счетлар аша башкара.

5. Бюджет акчалары исәбеннән үтәләргә тиешле муниципаль контрактларны, башка шартнамәләргә муниципаль казна учреждение тарафыннан төзү һәм түләү, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында башкасы билгеләнмәгән булса, бюджет йөкләмәләренең казна учреждениесенә тапшырылган лимитлары чикләрендә муниципаль берәмлек исеминән башкарыла.

Муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр төзгәндә муниципаль казна учреждение тарафыннан Нигезләмәнең әлеге өлеше таләпләрен бозу әлеге казна учреждение карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы дөгъвасы буенча аларны суд тарафыннан гамәлгә яраксыз дип тану өчен нигез булып тора.

6. Бюджет акчаларын алучы буларак, бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан бюджет йөкләмәләренең элек житкерелгән лимитлары киметелгән очракта, бу исә казна учреждениесенең үзе төзегән бюджет йөкләмәләреннән килеп чыга торган бюджет йөкләмәләрен үтәү мөмкин булмавына китерә.:

- муниципаль контрактларны, казна учреждение Дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә мондый муниципаль контрактларның яңа шартларын, шул исәптән аларны үтәүнең бәясе һәм (яисә) сроклары һәм (яисә) товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр саны (күләме) буенча килештерүне тәмин итәргә тиеш.;

- башка шартнамәләргә (килешүләргә), казна учреждение Россия Федерациясе

Хөкүмәте раслаган гомуми таләпләр нигезендә мондый шартнамәләрнең (киләшүләрнең) яңа шартларын килештерүне тәэмин итәргә, ә яңа шартлар буенча килешүгә ирешмәгән очракта Шартнамәне (киләшүне) өзәргә тиеш.

Муниципаль контракт, башка шартнамә (киләшү) ягы казна учреждениесеннән муниципаль контракт, башка шартнамә (киләшү) шартлары үзгәртүгә бәйлә булмаган факттагы зыянны гына каплауны таләп итәргә хокуклы.

7. Муниципаль казна учреждениесенә аның акча йөкләмәләрен үтәү өчен ышанып тапшырылган бюджет йөкләмәләре лимитлары житәрлек булмаганда, мондый йөкләмәләр буенча муниципаль берәмлек исемнән тиешле муниципаль казна учреждениесе карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы тиешле жирле үзидарә органы жавап бирә.

8. Муниципаль казна учреждениесе судта мөстәкыйль рәвештә дөгъвачы һәм жавап бирүче сыйфатында чыгыш ясый.

9. Муниципаль казна учреждениесе башкарма документта күрсәтелгән акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә тәэмин итә.

10. Муниципаль казна учреждениесе кредитлар (заемнар) бирергә һәм алырга, кыйммәтле кәгазьләр алырга хокуклы түгел. Муниципаль казна учреждениесенә субсидияләр һәм бюджет кредитлары бирелми.

11. Муниципаль казна учреждениесе шартнамә (киләшү) нигезендә бюджет исәбен алып бару һәм бюджет хисабын булдыру вәкаләтләрен башка оешмага (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшырырга хокуклы.

12. Әлеге статъяда билгеләнгән нигезләмәләр, Россия Федерациясе бюджет законнарының күрсәтелгән органнарның вәкаләтләрен билгели торган нигезләмәләрен исәпкә алып, жирле үзидарә органнарына (муниципаль органнарга) кагыла.

17 статъя. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүне гамәлгә ашыру тәртибе

1. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүне Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә Федераль казначылык һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының вәкаләтле органы Федераль казначылыкның территориаль органы тарафыннан бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтелгәндә жирлек бюджеты үтәлешенә буенча аерым функцияләренә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы (Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органы) тарафыннан гамәлгә ашыру турындагы килешү нигезендә гамәлгә ашыра.

2. Бюджетлар үтәлешенә касса хезмәте күрсәткәндә:

бюджетларның бердәм счетларындагы акчалар белән идарә итүне жирлекнең финанс органы Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашыра.;

бюджеттан касса түләүләре Федераль казначылык органы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органына тапшырылган түләү документлары нигезендә Федераль казначылык органы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органы тарафыннан аларны тапшыру чиратлылыгы тәртибендә һәм бюджетның бердәм счетында калган акчаларның фактта булу чикләрендә гамәлгә ашырыла.;

бюджетка касса керемнәре һәм бюджеттан касса түләүләре буенча барлык операцияләр бюджетның бердәм счётында Федераль казначылык органы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органы тарафыннан Россия Федерациясе бюджет классификациясе кодлары буенча үткәрелә һәм исәпкә алына;

Федераль казначылык органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органнары жирлекнең финанс органына тиешле бюджетларны үтәү буенча касса операцияләре турында, шулай ук берләштерелгән бюджетка керә торган башка бюджетларны үтәү буенча касса операцияләре турында мәгълүмат тапшыралар.

3. Федераль казначылык органына һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органына жирлек бюджетын үтәү буенча аерым функцияләр тапшырылган очракта, әлеге функцияләргә гамәлгә ашыру турында Россия Федерациясе Бюджет кодексының 168 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып төзелгән килешү нигезендә бюджетка касса хезмәте күрсәтү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 241.1 маддәсенең 1 пункты нигезләмәләре нигезендә Федераль казначылык билгели.

4. Бюджет акчаларын банк депозитларында урнаштыру, бюджетны үтәү процессында бюджет акчаларын банк депозитларында урнаштыру исәбеннән өстәмә керемнәр алу һәм алынган керемнәргә ышанычлы идарәгә тапшыру рәхсәт ителми, моңа Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклар керми.

Агымдагы финанс елы ахырына Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә банк депозитларында урнаштырылган акчаларның булуы рәхсәт ителә.

18 статья. Жирлек бюджетының үтәлешенә финанс контролен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органнары

1. Жирлек бюджетының үтәлешенә финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар түбәндәгеләр була:

- 1) Жирлек советы;
- 2) Жирлекнең контроль-хисап органы;
- 3) Жирлекнең финанс органы;
- 4) жирлекнең башкарма комитеты;
- 5) бюджет акчаларының баш бүлүчесе;
- 6) бюджет керемнәренең баш администраторы;
- 7) бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы.

2. Жирлек советы түбәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

- 1) алдан контроль - жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары проектын һәм жирлек Советының бюджет-финанс өлкәсендәге карарларының башка проектларын тикшерү һәм раслау барышында;
- 2) агымдагы контроль-жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карарының үтәлешенә аерым мәсьәләләрен тикшерү барышында;
- 3) алга таба контроль-жирлек бюджетын үтәүнең законлылыгын, исәпкә алуның һәм хисапчылыкның дөреслеген билгеләү максатларында аның үтәлеше нәтижеләре буенча.

3. Жирлекнең контроль-хисап органы бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы

муниципаль финанс контролен Россия Федерациясе Бюджет кодексы, "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашыра.

4. Жирлек башкарма комитеты бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә Эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыра.

5. Жирлекнең финанс органы тарафыннан финанс контролен гамәлгә ашыру рәвешләре һәм тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы, бюджет законнарының башка актлары һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары һәм муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

6. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр бюджет акчаларыннан хокукый, максатчан, нәтижәле файдалануны тәмин итү өлешендә үзләренә буйсынган бюджет акчаларын бүлүчеләргә (алучыларга) финанс контролен гамәлгә ашыралар.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр субсидияләрдән, субвенцияләрдән файдалануны аларны алучылар тарафыннан күрсәтелгән акчаларны бюджеттан биргәндә билгеләнгән шартлар һәм максатлар нигезендә тикшереп торалар.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр бюджет акчаларын ведомство буйсынуындагы бүлүчеләргә (алучыларга) һәм муниципаль унитар предприятиеләргә тикшерүләр уздырырга хокуклы.

7. Бюджет керемнәренә Баш администраторлары бюджет керемнәренә ведомство буйсынуындагы администраторларына керемнәре администрирование функцияләрен башкару буенча финанс контролен гамәлгә ашыралар.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторлар тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын каплау буенча бюджеттан касса түләүләрен гамәлгә ашыруга финанс контролен гамәлгә ашыралар.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторларына тикшерүләр үткәргә хокуклы.

19 статья. Жирлек бюджеты керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәренә салым керемнәре, салым булмаган керемнәр һәм кире кайтарылмый торган керемнәр керә.

2. Жирлек бюджетына салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлек Советы тарафыннан билгеләнә торган түбәндәге жирле салымнардан салым кертемнәре күчерелә:

1) жир салымыннан-100 процент норматив буенча;

2) физик затлар мөлкәтенә салым-норматив буенча 100 процент.

3) туристлык салымы-100 процент норматив буенча.

3. Жирлек бюджетына федераль салымнардан һәм жыемнардан, шулай ук региональ салымнардан кергән салымнар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнары нигезендә күчерелә.

4. Жирле бюджетның салым булмаган керемнәре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 41, 42, 46, 58 һәм 62 статьялары нигезендә формалаштырыла.

5. Жирлек Советы карары белән жирле салымнар кертелә, алар буенча салым ставкалары билгеләнә һәм жирлекнең вәкиллекле органына салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары белән бирелгән хокуklar чикләрендә жирле салымнар буенча салым ташламалары бирелә.

6. Жирлек советының агымдагы финанс елы дәвамында жирле салымнарның үз көченә керүен күздә тоткан карарына үзгәрешләр кертү бары тик жирлек советының агымдагы финанс елына (агымдагы финанс елына һәм план чорына) жирле бюджет турындагы карарына тиешле үзгәрешләр кертелгән очракта гына рөхсәт ителә.

7. Жирлек Советының жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләүне, үзгәртүне һәм юкка чыгаруны, чыгымнарны жирле бюджет акчаларыннан башкаруны күздә тоткан норматив хокукий актлары жирлек Советы карарына бары тик жирлек башкарма комитеты житәкчесе инициативасы белән яисә жирлек башкарма комитеты житәкчесе бәяләмәсе булганда гына кертелергә мөмкин.

20 статья. Жирлек бюджеты керемнәре чыганаclarы исемлеге һәм реестрлары

1. Жирлекнең финанс органы жирлек бюджеты керемнәре чыганаclarы реестрын алып бара.

2. Жирлек бюджеты керемнәре чыганаclarы исемлеге дигәндә жирле салымнарның һәм башка мәжбүри түләүләрнең, жирлек бюджеты керемнәрен формалаштыру чыганаclarы булган башка керемнәрнең жыелмасы (исемлеге) аңлашыла, анда аларның барлыкка килүенең хокукий нигезләре, жирлек бюджеты керемнәре чыганаclarының исәп-хисап тәртибе (күләмнәре, ставкалары, ташламалары) һәм башка характеристикалары күрсәтелә. Жирлек бюджеты керемнәре чыганаclarы исемлеген төзү һәм алып бару тәртибе белән билгеләнә торган жирлекләр.

3. Бюджет керемнәре чыганаclarы реестры дигәндә жирлек бюджеты керемнәре чыганаclarы исемлеге нигезендә бюджетны төзү, раслау һәм үтәү барышында формалаштырыла торган жирлек бюджеты керемнәре чыганаclarы буенча бюджет керемнәре турында мәгълүмат жыелмасы аңлашыла.

4. Мәгълүмат составы, жирлекнең керем чыганаclarы исемлеген төзү һәм алып бару тәртибе, мәгълүмат составына гомуми таләпләр, жирлекнең керем чыганаclarы реестрын төзү һәм алып бару тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

5. Жирлек бюджеты керемнәре чыганаclarының реестрлары жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төзелә һәм алып барыла.

6. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына законнар нигезендә тапшырыла торган жирлек бюджеты керемнәре чыганаclarы реестрлары.

21 статья. Жирлек бюджеты чыгымнары

1. Жирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен чикләү белән бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары, шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

2. Бюджет ассигнованиеләренә:

1) муниципаль хезмэтләр күрсәтү (эшләр башкару), шул исәптән муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтаруга, эшләр башкаруга, хезмэтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар өчен түләүгә ассигнованиеләр;

2) халыкны социаль тәмин итү;

3) муниципаль учреждениеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;

4) юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, физик затларга субсидияләр бирү;

5) бюджетара трансфертлар бирү;

6) халыкара хокук субъектларына түләүләр, кертемнәр, түләүсез күчерүләр бирү;

7) муниципаль бурычка хезмэт күрсәтү;

8) жирле үзидарә органнарының йә шушы органнарның вазыйфай затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтижәсендә гражданга яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында муниципаль берәмлеккә карата дөгъвалар буенча суд актларын үтәү.

3. Муниципаль хезмэтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләренә:

1) казна учреждениеләре функцияләрен башкаруны тәмин итү, шул исәптән физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмэтләр күрсәтү (эшләр башкару) буенча;

2) бюджет учреждениеләренә һәм автоном учреждениеләргә, аларның муниципаль биремне үтәвен финанс белән тәмин итүгә субсидияләренә дә кертеп, субсидияләр бирү;

3) муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциягә карамаган оешмаларга, шул исәптән күрсәтелгән оешмалар тарафыннан физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмэтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) шартнамалар (килешүләр) нигезендә субсидияләр бирү;

4) муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;

5) муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар, эшләр һәм хезмэт күрсәтүләр сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен башкаруны тәмин итү өчен бюджет ассигнованиеләреннән һәм казна учреждениеләренең муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләреннән тыш), шул исәптән:

-социаль өлкәдә муниципаль хезмэтләр күрсәтүгә муниципаль социаль заказны үтәүне финанс белән тәмин итү максатларында юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук физик затларга-товарлар, эшләр, хезмэтләр житештерүчеләргә субсидияләр бирү.

4. Муниципаль биремдә:

күрсәтелә торган муниципаль хезмэтләрнең (башкарыла торган эшләрнең) сыйфатын һәм (яисә) күләмен (эчтәлеген) характерлаучы күрсәткечләр;

муниципаль биремнең үтәлешен тикшереп тору тәртибе, шул исәптән аны вакытыннан алда туктату шартлары һәм тәртибе;

муниципаль биремнең үтәлеше турында хисапчылыкка таләпләр

Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмэтләр күрсәтү буенча муниципаль заданиедә шулай ук:

тиешле хезмэт күрсәтүләрдән файдаланучы физик һәм (яисә) юридик затларның категорияләрен билгеләү;

тиешле хезмәтләр күрсәтү тәртибе;

тиешле хезмәтләр өчен түләүнең иң чик бәяләре (тарифлар), әгәр Россия Федерациясе законнарында аларны түләүле нигездә күрсәтү каралган булса, йә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда күрсәтелгән бәяләренә (тарифларны) билгеләү тәртибе каралган очракларда физик яисә юридик затлар тарафыннан күрсәтелә.

5. Муниципаль бирем күрсәткечләре муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру өчен бюджет проектын төзегәндә, казна учреждениесенең бюджет сметасын төзегәндә, шулай ук бюджет яисә автоном учреждениенең муниципаль биремне башкаруына субсидияләр күләмен билгеләгәндә кулланыла.

6. Муниципаль бирем бюджет һәм автоном учреждениеләр өчен формалаштырыла.

7. Муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәмин итү жирлек бюджеты акчалары исәбеннән жирлек Башкарма комитетының муниципаль актында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

8. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

9. Муниципаль биремнәренә үтәүне финанс белән тәмин итү жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

10. Күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларын төп бүлүчеләргә житкерү тәртибе жирлекнең финанс органы тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән тәртип расланганчы тиешле бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларын баш күрсәтүчеләргә (күрсәтүчеләргә) яисә алучыларга житкерү рөхсәт ителми.

11. Халыкны социаль тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданнарга социаль түләүләр бирүгә йә халыкка социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру максатларында аларның ихтыяжларын тәмин итү өчен гражданнар файдасына товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуга бюджет ассигнованиеләре керә.

Халыкны социаль тәмин итүгә чыгым йөкләмәләре гавами норматив йөкләмәләр кабул итү нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин.

12. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә субсидияләр товарлар житештерүгә (реализацияләүгә), башкаруга бәйле рәвештә алынып бетмәгән керемнәренә каплау һәм (яисә) чыгымнарны финанс белән тәмин итү (каплау) максатларында түләүсез һәм кире кайтарылмас нигездә бирелә.

Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән, шулай ук әлеге пунктның 1 абзацында күрсәтелгән субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә субсидияләр жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары һәм аның нигезендә кабул ителә торган жирлек башкарма комитетының муниципаль актылары яисә актылары белән каралган очракларда һәм тәртиптә жирлек бюджетыннан бирелә. ул вәкаләт биргән жирле үзидарә органнары.

Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга-товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә субсидияләр бирүне жайга сала торган муниципаль хокукый актлар:

- 1) субсидияләр алу хокукына ия юридик затларны (муниципаль учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларны, физик затларны-товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләрне сайлап алу категорияләре һәм (яисә) критерийлары;
- 2) субсидияләр бирүнең максатлары, шартлары һәм тәртибе, шулай ук аларны бирү нәтижәләре;
- 3) субсидияләрне биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта аларны кире кайтару тәртибе.

Әлеге пунктта каралган субсидияләр жирле бюджеттан Концессия килешүләре турында Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә төзелгән концессия килешүләрендә каралган шартлар һәм сроклар нигезендә бирелергә мөмкин.

- 4) агымдагы финанс елында субсидияләр алучы тарафыннан хисап финанс елында файдаланылмаган товарлар житештерүгә (реализациялүгә), эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә бәйле чыгымнарны финанс белән тәмин итү максатларында бирелгән субсидияләрнең калган өлешләрен кире кайтару очраklары һәм тәртибе (субсидияләр алучының финанс белән тәмин итү чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган акча йөкләмәләрен түлү өчен кирәкле сумма чикләрендә бирелгән субсидияләрдән тыш) субсидияләр);

- 5) Субсидияләр алучыларга һәм әлеге статьяның 5 пунктында күрсәтелгән затларга карата субсидияләр бирү турындагы нигезләмәләр, субсидия бирә торган бюджет акчаларының баш күрсәтмәчесе (күрсәтмәчесе) тарафыннан тикшерүләр, алар тарафыннан субсидияләр бирү тәртибенә һәм шартларының үтәлүе, шул исәптән аларны бирү нәтижәләренә ирешү өлешендә, шулай ук Россия Федерациясә Бюджет кодексының 268_1 һәм 269_2 статьялары нигезендә муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан тикшерүләр.

13. Муниципаль берәмлек исемнән бюджет йөкләмәләренәң расланган лимитларының гамәлдә булу вакытыннан артыграк вакытка Концессия килешүләре төзү жирлек Башкарма комитетының норматив хокукый актларында каралган очраklарда гамәлгә ашырыла.

Бюджет турындагы карарда Россия Федерациясә Президенты, Россия Федерациясә Хөкүмәте, Татарстан Республикасы Башлыгы (рәисе), Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенәң югары башкарма органы, жирлек башкарма комитеты карарлары нигезендә юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, физик затларга субсидияләр, шул исәптән конкурс нигезендә бирелә торганнары рәвешендә грантлар бирү өчен бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.

Күрсәтелгән субсидияләрне федераль бюджеттан, Татарстан Республикасы бюджетыннан, жирле бюджетлардан бирү тәртибе, әгәр әлеге тәртип әлеге пунктның беренче абзацында каралган карарлар белән билгеләнмәгән булса, тиешенчә Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенәң югары башкарма органының норматив хокукый актларында, Россия Федерациясә Хөкүмәте

билгеләгән гомуми таләпләргә туры килергә тиешле муниципаль хокукий актларда билгеләнә.

Әлеге статьяның 1, 7-8_1 пунктларында күрсәтелгән юридик затларга федераль бюджеттан, Татарстан Республикасы бюджетыннан, жирле бюджеттан субсидияләр бирү турында шартнамәләр (киләшүләр) төзү, шул исәптән "Россия Федерациясендә сәнәгать сәясәте турында" 2014 елның 31 декабрендәге 488-фз номерлы Федераль закон нигезендә төзелгән махсус инвестиция контрактлары шартлары нигезендә һәм Дәүләт Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы исеменнән хосусый партнерлыкта, муниципаль-хосусый партнерлыкта, концессия килешүләрендә, муниципаль берәмлекнең бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып киткән срокка алар билгеләгән тәртиптә кабул ителә торган Россия Федерациясе Хөкүмәтенең, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органының, жирлек Башкарма комитетының тиешле карарларында каралган очракларда гамәлгә ашырыла.

«Россия Федерациясендә капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында» 2020 елның 1 апрелендәге 69-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә төзелгән капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында килешү (киләшү) тарафыннан юридик затка субсидия бирү турында килешү (киләшү) төзү бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан арткан вакытка әлеге Федераль закон нигезендә билгеләнә торган чыгымнарны каплау сроклары һәм күләмнәре чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Федераль бюджеттан жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен үтәүгә финанс ярдәме күрсәтү максатларында жирле бюджетларга башка бюджетара трансфертлар бирү буенча Татарстан Республикасының чыгым йөкләмәләре финансланган очракта, күрсәтелгән килешүләр Россия Федерациясе Бюджет кодексының 132_1 статьясындагы 2 пунктнда күрсәтелгән килешүләр өчен Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан раслана торган шундый ук типтагы рәвеште буенча төзелә.

14. Жирлек бюджетында бюджет учреждениеләренә һәм автоном учреждениеләргә аларның муниципаль биремнәренә үтәвен финанс белән тәмин итүгә физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнарны һәм муниципаль мөлкәтне тотуга норматив чыгымнарны исәпкә алып исәпләнгән субсидияләр карала.

Жирлек бюджетыннан бюджет учреждениеләренә һәм автоном учреждениеләргә башка максатларга субсидияләр бирелергә мөмкин.

Күрсәтелгән субсидияләренә жирлек бюджетыннан бирү күләмен һәм шартларын билгеләү тәртибе жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

15. Жирлек Советының жирлек бюджеты турында карарында муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциягә карамаган башка оешмаларга субсидияләр каралырга мөмкин.

Күрсәтелгән субсидияләренә күләмен билгеләү һәм жирлек бюджетыннан бирү тәртибе жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

16. Муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен муниципаль учреждениеләренә һәм муниципаль унитар предприятиеләренә төп акчаларына капитал салулар рәвешендә гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре

муниципаль программалар, шулай ук жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый актлары нигезендә йә жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә жирлек бюджетының бюджет акчаларын баш бүлүчеләр карарлары белән карала.

17. Муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен әзерләү һәм гамәлгә ашыру турындагы карарлар жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

Смета бәясә 100 мең сумнан артыграк булган инвестиция проектлары нигезендә муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре. жирлекнең капитал салулар программасына кертелгән суммалар чыгымнарның Ведомство структурасы составында жирлек бюджеты турындагы карарда һәр инвестиция проекты буенча аерым чагыла.

Смета бәясә 100 мең сумнан артыграк булган инвестиция проектлары нигезендә муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре. районның капитал салулар программасына кертелгән суммалар жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасы составында һәр инвестиция проекты буенча аерым чагылыш таба.

Хужалык алып бару хокукына нигезләнгән муниципаль унитар предприятиегә бюджет инвестицияләре бирү дәүләт (муниципаль) унитар предприятиеләре турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә муниципаль унитар предприятиенен устав фондын тиешенчә арттыруга китерә.

Оператив идарә хокукына нигезләнгән муниципаль унитар предприятиегә, автоном һәм бюджет учреждениесенә бюджет инвестицияләре бирү оператив идарә хокукындагы төп чараларның, муниципаль унитар предприятиенен, автоном һәм бюджет учреждениесенә хакын тиешенчә арттыруга китерә.

Күрсәтелгән бюджет инвестицияләрен бирү жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына төп акчаларга капитал салулар рәвешендә бюджет инвестицияләре Концессия килешүләре нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен жирлек советының жирлек бюджеты турындагы карарында һәм (яисә) жыелма бюджет язмасында чагылдыру тәртибе жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

Бюджетара субсидияләр исәбеннән финанслана торган инвестиция проектлары нигезендә муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре чыгымнарның Ведомство структурасы составында жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары белән һәр инвестиция проекты буенча аерым расланьрга тиеш.

Муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булып тормаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү юридик затның финанс иминлегә турында документлар белән расланган мәгълүмат булганда (салым бурычыннан, уңай баланстан, төп акчалар булудан, төп акчалар бәясеннән артыграк кредит йөкләмәләре булмаудан тыш) Россия Федерациясә Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бирелә.

22 статья. Жирлек башкарма комитетының резерв фонды

1. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек Башкарма комитетының Резерв фондын булдыру күздә тотыла.
2. Жирлек Башкарма комитетының Резерв фонды күләме жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары белән билгеләнә һәм әлегә карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләменен өч процентыннан артмаса тиеш.
3. Жирлек башкарма комитеты резерв фондының жирлек бюджеты составында каралган бюджет ассигнованиеләре жирлек башкарма комитеты карары белән расланган жирлек башкарма комитеты резерв фонды акчаларын Формалаштыру һәм тоту тәртибе турындагы Нигезләмә нигезендә файдаланыла.
4. Жирлек башкарма комитеты резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап, чыгымнарны раслый торган тиешле документлар белән бергә, тиешле чаралар уздырылганнан соң бер ай эчендә жирлекнең финанс органына тапшырыла.

Резерв фонды акчаларыннан файдалану турындагы хисап бюджет үтөлеше турындагы кварталга һәм еллык хисапларга кушып бирелә.

23 статья. Жирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны гамәлгә ашыру

1. Чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга бюджет ассигнованиеләрен бүлөп бирү бюджет турындагы карарга тиешле бюджет ассигнованиеләрен кертү шарты белән йә агымдагы финанс елында жирлек Советының бюджет турындагы карарына тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң жирлек бюджетына өстәмә керемнәрнең тиешле чыганакалары булганда һәм (яисә) бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләрен кыскарту турында Жирлекләр

Федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен финанслауга жирлек бюджеты чыгымнарын гамәлгә ашыру, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, рөхсәт ителми.

24 статья. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм федераль законнар нигезендә жирле үзидарә органнары хәл итәргә хокуклы башка мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар кабул ителгән, шулай ук муниципаль берәмлек (муниципаль берәмлек исеминнән) тарафыннан әлегә мәсьәләләр буенча шартнамәләр (киләшүләр) төзелгән очракларда жирлекнең чыгым йөкләмәләре; муниципаль берәмлек исеминнән шартнамәләр (киләшүләр) төзүләр муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм үз керемнәре һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.
2. Жирле үзидарә органнары тарафыннан үзләренә тапшырылган аерым дәүләт

вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда муниципаль хокукий актлар кабул итүгә бәйле чыгым йөкләмәләре федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә һәм жирле бюджетка Россия Федерациясе Бюджет кодексының 140 статьясында каралган тәртиптә бирелә торган Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетка бирелә торган субвенцияләр хисабына һәм чикләрендә башкарыла.

3. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча төзелгән килешүләр нигезендә тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча районның жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чыгым йөкләмәләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 142.4 һәм 142.5 статьяларында каралган тәртиптә бирелә торган жирле бюджеттан 142.4 һәм 142.5 статьяларында каралган тәртиптә бирелә торган башка бюджетара трансфертлар хисабына һәм чикләрендә башкарыла.

4. Жирле үзидарә органнары, федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен билгеләргә һәм үтәргә хокуклы түгел.

Жирле үзидарә органнары үз финанс чаралары булганда гына (бюджетара трансфертлардан тыш) башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән үз компетенцияләреннән төшереп калдырылмаган чыгым йөкләмәләрен билгеләргә һәм үтәргә хокуклы.

Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестры жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә алып барыла.

25 статья. Бюджет кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты кытлыгы жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары белән чикләү белән билгеләнә, ул кире кайтарылмый торган керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча жирлек бюджеты керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

2. Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары белән муниципаль берәмлек милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керткән акчалар бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы составында расланган һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимегән очракта, жирлек бюджеты кытлыгы әлегә өлештә билгеләнгән чикләүләрдән күрсәтелгән керемнәр суммасы чикләрендә һәм жирлек бюджеты счетларында калган акчалар кимегән очракта жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу.

2. Муниципаль бурыч күләменә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жэлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

3. Муниципаль эчке бурыч күләменә:

1) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жэлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жэлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) жирлекнең Россия Федерациясе валютасында түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

4. Муниципаль тышкы бурыч күләменә:

1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясеннән муниципаль берәмлек тарафыннан жэлеп ителгән чит ил валютасындагы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе муниципаль берәмлеге тарафыннан чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

4. Муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләре кыска сроклы (бер елдан кимрәк), урта сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

5. Жирлекнең бурыч йөкләмәләре кыска сроклы (бер елдан кимрәк), урта сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

6. Муниципаль бурыч белән идарә итү муниципаль берәмлек уставы нигезендә жирлек башкарма комитеты (муниципаль берәмлекнең башкарма-боеру органы) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

7. Муниципаль бурыч китабын алып бару жирлекнең финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

8. Муниципаль бурыч кенәгәсенә элгә йөкләмәләрнең төрләре буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләре күләме, аларның барлыкка килү һәм үтәлү (башка нигезләр буенча туктатылу) датасы, йөкләмәләрне тулысынча яисә өлешчә тәмин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук составын, аны муниципаль бурыч кенәгәсенә кертү тәртибен һәм вакытын жирлекнең башкарма комитеты билгели торган башка мәгълүмат кертелә.

26 статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганаclarы составына:

1) номиналь бәясә Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштырудан кертгән акчалар һәм аларны юкка чыгаруга

юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

2) Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының жирлек тарафыннан жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган кредитлары арасындагы аерма;

3) жирлек бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган бюджет кредитлары арасындагы аерма;

4) тиешле финанс елы дәвамында жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

5) жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаclarы.

2. Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаclarы составына:

1) жирлек милкендәге акцияләpне һәм капиталда катнашуның башка рәвешләpен сатудан кергән акчалар;

2) жирлек бюджеты акчалары буенча курс аермасы;

3) муниципаль гарантияләpне Гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китергән йә бенефициарның принципалга Карата таләбе хокукы гарантка биреп торылган очракта, жирлек гарантияләpен гамәлгә ашыруга Россия Федерациясе валютасында жибәрелә торган акчалар күләме;

4) жирлекнең башка бурыч йөкләмәләpен юкка чыгаруга Россия Федерациясе валютасында юнәлдерелә торган акчалар күләме;

5) жирлек бюджетынан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм жирлек бюджетынан юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма;

6) жирлек бюджетынан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм жирлек бюджетынан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма;

7) жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү буенча операцияләp үткәргәндә жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар белән жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерманы.

3. Жирлек бюджетының агымдагы финанс елы башына жирлек советының хокукый акты белән билгеләнгән күләмдәге калган акчалары агымдагы финанс елында кассадагы вакытлыча өзеклекләpне каплауга һәм жирлек исеменнән төзелгән муниципаль контрактлар өчен түлүгә бюджет ассигнованиеләpен арттыруга юнәлдерелергә мөмкин, алар шушы муниципаль контрактлар шартлары нигезендә Хисап финанс елында түләнергә тиеш. күрсәтелгән максатларга файдаланылмый калган бюджет ассигнованиеләpе суммасыннан артмаган күләмдә, , жирлек бюджеты турындагы карарда каралган.

4. Жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү операцияләpе составына жирлек гамәлгә куйган һәм шәхси счетлары Россия Федерациясе законнары нигезендә районның финанс-бюджет палатасында ачылган оешмаларның акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

5. Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганаclarы составына:

- 1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында бирелгән Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан юкка чыгарылган бюджет кредитлары арасындагы аерма;
- 2) муниципаль гарантияләре Гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китергән очракта, максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясенә жирлекнең муниципаль гарантияләрен чит ил валютасында үтәүгә бирелә торган акчалар күләме.

27 статья. Муниципаль бурыч

1. Жирлекнең бурыч йөкләмәләре:

- 1) жирлекнең кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә);
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;
- 3) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;
- 4) жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән кредитларга;
- 5) жирлекнең Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);
- 6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясенә чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;
- 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексы гамәлгә кертелгәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

2. Муниципаль бурыч күләменә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 3) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

3. Муниципаль эчке бурыч күләменә:

- 1) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 3) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) жирлекнең Россия Федерациясе валютасында түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

4. Муниципаль тышкы бурыч күләменә:

- 1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында жирлек тарафыннан Россия Федерациясеннән жәлеп ителгән чит ил валютасындагы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе муниципаль берәмлеге тарафыннан чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.
5. Жирлекнең бурыч йөкләмәләре кыска сроклы (бер елдан кимрәк), урта сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) булырга мөмкин.
6. Муниципаль бурыч белән идарә итү муниципаль берәмлек уставы нигезендә жирлек башкарма комитеты (муниципаль берәмлекнең башкарма-боеру органы) тарафыннан гамәлгә ашырыла.
7. Муниципаль бурыч китабын алып бару жирлекнең финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.
8. Муниципаль бурыч кенәгәсенә әлеге йөкләмәләрнең төрләре буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләре күләме, аларның барлыкка килү һәм үтәлү (башка нигезләр буенча туктатылу) датасы, йөкләмәләргә тулысынча яисә өлешчә тәмин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук составын, аны муниципаль бурыч кенәгәсенә кертү тәртибен һәм вакытын жирлекнең башкарма комитеты билгели торган башка мәгълүмат кертелә.

28 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренә чик күрсәткечләре

1. Жирлек бюджеты турындагы карар белән чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына) муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булганда) югары чикләре, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелә, билгеләнә, муниципаль гарантияләргә чит ил валютасында (жирлекнең муниципаль гарантияләр буенча чит ил валютасында йөкләмәләре булганда).
2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булганда) югары чикләре әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләр үтәлгәндә билгеләнә.
3. Муниципаль бурыч күләме, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча кире кайтарылмый торган керемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренә керемнәренә расланган күләмгә исәпкә алмыйча, Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирлек бюджеты турында карар белән расланган Жирле бюджет керемнәренә гомуми күләмгә артмаска тиеш.
4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме жирлек бюджеты турындагы карар белән түбәндәге таләпләр үтәлгәндә раслана::
- 1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме өлеше Чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы

финанс елына) жирлек бюджеты турында Татарстан Республикасы Советы карары белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменен 10 процентыннан артмаса тиеш, моңа Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла;

2) Чираттагы финанс елының 1 гыйнварына барлыкка килгән муниципаль бурычны каплау һәм хезмәт күрсәтү буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) түләүләрнең еллык суммасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирлек бюджеты турында карар белән расланган жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренен һәм бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең гомуми күләменен 20 процентыннан артмаса тиеш. Россия Федерациясе; күрсәтелгән чагыштырманы исәпләгәндә, Чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан һәм план чорының һәр елыннан соң түләү сроклары белән бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә җибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

29 статья. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан алу

1. Әгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсе шартларында каралган юкка чыгару датасыннан соң килүче датадан соң өч ел эчендә юкка чыгарылуга күрсәтелмәгән булса (кредитор тарафыннан жирлекнең муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән гамәлләр башкарылмаган), күрсәтелгән йөкләмә, әгәр муниципаль бурыч йөкләмәсе шартларында башкасы каралмаган булса, тулысынча туктатылган дип санала һәм муниципаль бурычтан алына. Жирлек советының хокукый актлары белән.

2. Жирлекнең муниципаль гарантияләр буенча Россия Федерациясе валютасындагы бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләр бирүне туктатуга нигез булып торган вакыйгалар (хәлләр) башланганда тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) башлануга (һөжүм турында белешмәләр алуга) карап муниципаль бурычтан алына.

3. Жирлек башкарма комитеты әлеге статьяның 1 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән сроклар тәмамлангандан соң муниципаль бурычтан Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен төшереп калдыру турында муниципаль хокукый акт чыгара.

4. Муниципаль бурычтан төшерү Россия Федерациясе валютасында белдерелгән исәптән төшерелә торган муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәптән чыгару суммаларын чагылдырмыйча гына аларны исәптән чыгару суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

5. Әлеге статьяның 1 пунктындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдындагы муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

6. Реструктурлаштырылган, шулай ук юкка чыгарылган (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә

ашырыла.

7. Юкка чыгару датасы башланганчы муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе шартлары нигезендә аларны эмитацияләгән орган тарафыннан тулы күләмдә чыгарылган (алмашу яисә Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр чыгарылышлары күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда юкка чыгарылган дип танылырга мөмкин.

8. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты әйләнешкә чыгарылган (алмашу яисә Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтижәсендә алынган) үзә чыгарган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча аларны юкка чыгару датасы башланганчы йөкләмәләргә үтәлгән дип танырга хокуклы.

30 статья. Муниципаль алынмалар

1. Жирлекнең эчке муниципаль бурычлары дигәндә, муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан кредитлар рәвешендә жирлек исемненән жирлек бюджетына заем акчаларын жәлеп итү һәм жирлекнең заемчы буларак Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләргә барлыкка килә торган кредит оешмаларыннан кредитлар алу аңлашыла.

2. Жирлекнең тышкы муниципаль бурычлары дигәндә, Россия Федерациясенен максатчан чит ил кредитларыннан файдалануы кысаларында жирлек бюджетына жирлек исемненән федераль бюджеттан кредитлар жәлеп итү аңлашыла. Бу кредитлар буенча жирлекнең Россия Федерациясе алдында чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләргә барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы алынмалар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенен дәүләт тышкы алынмалары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм жирлек уставы нигезендә жирлек исемненән муниципаль бурычларны гамәлгә ашыру хокукы жирлек башкарма комитетына карый.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштыру жирлек тарафыннан түбәндәге шартлар үтәлгәндә гамәлгә ашырыла.:

1) жирлекнең бурыч йөкләмәләргә буенча срогы чыккан бурычтан азат итү;

2) исемлекләргә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручы бер яисә берничә юридик заттан жирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән дәрәжәдән түбән булмаган кредит рейтингы алынды.

6. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача булган заемщиклар төркеменә кергән очракта, муниципаль хисаплашуларны гамәлгә ашырырга, жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 5 пунктында каралган бурычларны арзанлы заем алучылар төркеменә кертү мөмкинлегенә бирә торган дәрәжәләргә кадәр муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән эчке һәм тышкы үзләштерүләр программалары, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр белән килештерелгән очракта гына бирергә хокуклы.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 5 пункттында каралган Жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру юлы белән муниципаль эчке үзләштерүләргә Жирлекләрнең бурыч йөкләмәләрен инандыру максатларында гына, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 9 пункттында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясындагы 7 пункттында каралган.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышкы алынмаларны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

11. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә керткән очракта, муниципаль эчке үзләштерүләргә гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләргә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан муниципаль эчке алынмалар, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программаларын чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, муниципаль гарантияләр программалары килештерелгән очракта гына Россия Федерациясе валютасында бирергә хокуклы.

12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 9 пункттында каралган Жирлекнең түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча жирлекләр йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт ителми.

31 статья. Муниципаль алынмаларның чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль алынмаларны алуның иң чик күләме дигәндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы хисаплар программалары буенча жирлек бюджетына акчалар жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирлек бюджетына акчалар жәлеп итү күләмнәре чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы алынмалар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчалар жәлеп итүнең гомуми суммасы, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, Жирлек халкының бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәренең гомуми суммасыннан артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында жирлекнең үзләштергән гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм Россия Федерациясе бюджет системасының максатчан билгеләнештәге бюджетларыннан бирелгән түләүсез бюджетара трансфертлардан тулысынча файдаланмауга бәйле рәвештә хисап финанс елы ахырына барлыкка килгән калган бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәреннән артыграк булырга мөмкин максатчан билгеләнештәге юридик затлардан керткән акчалар, жирле бюджетларның баланслылыгын тәмин итү чараларына ярдәм итүгә яисә жирле бюджетларга Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан аларны бирү шартларын билгеләп бирелгән башка дотацияләр, шулай ук хисап финанс елының соңгы эш көненнән соң жирле бюджетка күчерелгән хисап финанс елы керемнәре күләменә, шул исәптән заклад әйләнешләрен үткөрү тәртибендә, жирле бюджетларга дотацияләр.

Хисап финанс елында Жирлекнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм Поселениенң бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәреннән артып киткән очракта, хисап финанс елы йомгаклары буенча, әлегә пунктның беренче абзацында каралган өстенлекләргә исәпкә алып, жирлекнең бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәреннән агымдагы елның 1 гыйнварына жирле бюджет акчаларының күрсәтелгән арттырылган өлеше Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелгә тиеш.

32 статья. Чит ил валютасында күчеп утыру белән гарантияләр бирү үзенчәлекләре

Жирлек Россия Федерациясенң чит ил валютасында алган акчаларын Россия Федерациясеннән алып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, чит ил кредитларыннан жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

33 статья. Муниципаль тышкы алынмалар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурычларга алулар программасы максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында федераль бюджеттан жирлек бюджетына чит ил валютасында жәлеп ителә торган һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында түләнә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы алынмалар программасында түбөндөгелөр билгеләнә:

1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган жирлек бюджетына акчалар жәлеп итү күләме һәм бурыч йөкләмәләрен каплау сроклары;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында федераль бюджеттан жирлек бюджетына чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) жирлекнең бурыч йөкләмәләрен каплау күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы хисаплашулар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирлек бюджеты турындагы карарга кушымта булып тора.

34 статья. Муниципаль эчке алынмалар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынмалар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла торган һәм (яисә) түләнелә торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрлөрә буенча муниципаль эчке алынмалар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке алынмалар программасы белән түбөндөгелөр билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йөкләмәләре төрлөрә буенча муниципаль эчке үзләштерүләрне гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурычларны каплауның жирле бюджетка акчалар жәлеп итү һәм чик сроклары;

2) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен тиешле бурыч йөкләмәләре төрлөрә буенча каплау күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынмалар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы карарга кушымта булып тора (чираттагы финанс елы).

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч үткөрү муниципаль эчке алынмалар программасында чагылмый.

35 статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәләрдән) барлыкка килгән бенефициар алдында аның акчалата йөкләмәләре принцибын тиешенчә үтәүне тәмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәмин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару йә бурычларны үтәү срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгаларны (хәлләрне) вакытыннан алда үтәүне тәмин итми.

3. Муниципаль гарантиянең язма рәвешле мәжбүри.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмәләр суммасы күрсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә үзе тәмин

иткән йөкләмә буенча субсидия жаваплылығына ия.

6. Муниципаль гарантиядә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем - Жирлек) һәм гарант исемнән гарантия биргән орган исеме;
- 2) бенефициарның исеме;
- 3) принципал исеме;
- 4) гарантия бирелә торган йөкләмә (исеме, бәяләмә датасы һәм номеры (ул булганда), төп йөкләмәнең гамәлдә булу срогы яисә аның буенча йөкләмәләренә үтәү срогы, яктарның исемнәре, төп йөкләмәләренә башка житди шартлары күрсәтелә);
- 5) гарантия буенча гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;
- 6) гарантия бирү нигезләре;
- 7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);
- 8) гарантиянең гамәлдә булу вакыты;
- 9) гарантияле очракны билгеләү, гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләрен күрсәтү срогы һәм тәртибе;
- 10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;
- 11) гарантия буенча гарант тарафыннан йөкләмәләренә башкару тәртибе;
- 12) гарантия суммасын тулы күләмдә яисә гарантия үтәгәндә, үтәгәндә (башка нигезләрдә туктатылганда) тулы күләмдә яисә гарантия белән тәмин ителгән принципалның йөкләмәләренә нинди дә булса өлешендә һәм гарантиядә билгеләнгән башка очрактарда киметү нигезләре;
- 13) гарантияне туктату нигезләре;
- 14) гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмәләр шартлары;
- 15) муниципаль гарантия буенча бенефициар гаранты тарафыннан түләнгән акчаларны кайтару принцибына гарант таләбе булу яисә булмау (принципалга, регресска гарантның регресс таләбе);
- 16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясә Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, Гарант исемнән гарантия бирүче орган актларында билгеләнгән белемнәләр.

7. Милеге муниципаль гарантия бирә торган муниципаль унитар предприятие, мөлкәте муниципаль гарантия бирә торган Жирлек милкендә булган муниципаль унитар предприятие, акцияләренә 100 проценты (өлешләре) хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын күздә тотмаган муниципаль гарантия бирелергә мөмкин. Нигезен тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта, мондый муниципаль гарантия принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм жирлек Башкарма комитетының Россия Федерациясә Бюджет кодексының 115.3 статьясы һәм Россия Федерациясә гражданлык законнары таләпләренә туры килә торган актында билгеләнгән вакытта гарантның тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди өлешендә үтәлүенә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципалга карата регресс таләбе таләбенә үтәлүен тәмин итү принцибы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәмин итүне тапшырганчы муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата белән яисә гарантиядә

күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житү белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртәргә хокуклы түгел.

10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарныкы булган гарантка карата таләпләр, принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүләре булган облигацияләргә хокукларның яңа хужага (сатып алуыга) күчүенә бәйле рәвештә кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә күрсәтелгән таләпләр тапшырылудан (күчүдән) тыш, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (башка нигезләр буенча тапшырылырга) мөмкин түгел.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә гарант тарафыннан (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктының 14 бүлегендә күрсәтелгән төп йөкләмәләр шартларында гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән бурыч принципаломын үтәмәгәндә, кире алына.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турындагы бенефициарның таләбе (гарантияне башкару турындагы бенефициарның таләбе) гарантия белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициарның таләпләре гарантиядә билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә гарантка гарантиядә күрсәтелгән документлар белән күрсәтелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән сроктан иртәрәк гарантияне үтәү турындагы таләпләрне, шул исәптән, йөкләмә гарантияләре белән тәмин ителгән гарантияләрне үтәү срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) килеп чыккан очракта, күрсәтергә хокуксыз.

14. Гарант гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе куелу турында принципалга хәбәр итәргә һәм таләпнең күчәрмәсен принципалга тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән вакытта күрсәтелгән таләпкә кушымта итеп бирелгән документлар белән гарантияне үтәү турындагы бенефициарның таләбен нигезләү предметына һәм таләп гарантиясе шартларына һәм аңа кушып бирелгән документларга туры килү-килмәвен карарга тиеш.

16. Гарантияне башкару турында бенефициарның һәм аңа кушымта итеп бирелгән документларның таләпләре нигезсез һәм (яисә) тиешле гарантияләр шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарның түбәндәге очракларда таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар гарантия (гарантиянең гамәлдә булу срогы) бирелгән вакыт тәмамлангандан соң гарантка күрсәтелгән;

1) таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар билгеләнгән гарантияне бозып гарантка күрсәтелгән;

- таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

- бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал гарантияләре белән тәмин ителгән йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне баш тарткан;

- элеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.3 статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очрақларда;
- гарантиядә билгеләнгән башка очрақларда.

2) Муниципаль гарантияне һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документларны башкару турындагы бенефициар таләбе муниципаль гарантиянең нигезләнмәгән һәм (яисә) тиешле шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

3) Гарант, принципалны күз алдына китерергә мөмкин булган бәхәс бенефициары таләпләренә каршы торырга хокуклы. Принципал каршы килүдән баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да Гарант бу каршы килүгә булган хокукын югалтмый.

4) Гарантиянең һәм аңа кушымта итеп бирелгән документларның үтәлеше турында бенефициар таләбе расланган очракта, гарант гарантиядә билгеләнгән срокта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

5) Муниципаль гарантия белән каралган бенефициар алдында гарантның йөкләмәсе гарантия белән тәмин ителгән принципалның вакыты чыккан йөкләмәләре күләмендә, әмма гарантия суммасыннан артмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

6) Муниципаль гарантия буенча бенефициар алдында гарантны билгеләү туктатыла:

- гарантиядә билгеләнгән күләмдә бенефициар гарантиясен түләп;
- ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу вакыты) гарантиядә билгеләнгән вакыт узгач;
- гарантия белән тәмин ителгән принципалның принципалга һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан үтәлгән очракта йөз күрсәтелгән йөкләмәләренә башка нигезләр буенча туктаткан очракта (бенефициар тарафыннан күрсәтелгән гарантка һәм (яисә) судка гарантияне үтәү турындагы таләпнең булуына карамастан);
- бенефициарның гарантия буенча үз хокукларыннан баш тартуы нәтижәсендә, аның гарантына һәм (яисә) гарантия буенча аның йөкләмәләреннән гарантны азат итү турында язма гаризасын кире кайтару юлы белән, мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр булмау шартларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.1 статьясында каралган гарантка кире кайту нәтижәсендә;
- гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән вакытта барлыкка килмәсә;
- бенефициар гарантка һәм (яисә) судка гарантия үтәү турындагы гарантка таләпне белдергәннән соң (шул исәптән принципалны бетерү белән бәйле рәвештә һәм (яисә) бенефициарны һәм (яисә) бенефициарны юкка чыгаруга бәйле рәвештә) төп йөкләмәне туктатып яисә аны гамәлдә булмаган килешү дип тану;
- бенефициар белән башка затка бирелгән очракта яисә бенефициарның гарантия, хокуklar һәм (яисә) бурычларның төп йөкләмәләре буенча гарантка карата таләпнең хокуклары хокуклары Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка (күрсәтелгән хокукларны (хокукларны һәм бурычларны) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алуыга) күчүгә, гарантия белән тәмин ителә торган принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле

рәвештә, кыйммәтле кәгазьләрне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (күчү) очрагында;

- принципал белән башка затка тапшырылган яисә хокуklar һәм (яисә) бурыч (бурыч) принципларына караган башка нигезләр буенча гарантның алдан язмача ризалыгынан башка, төп йөкләмәләр буенча икенче затка күчкән очракта;
- гарантияне гарантиядә күрсәтелгән очраklарда һәм нигезләрдә чакыртып алу нәтижәсендә;
- гарантиядә билгеләнгән башка очраklарда.

7) Аның буенча гарант йөкләмәләре туктатылганнан соң, бенефициар белән гарантия тоту күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокуklar бенефициары өчен сакланмый.

8) Муниципаль гарантияне туктату турында билгеле булган гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

24. Әгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китерсә йә бенефициарның принципалга Карата таләбе хокукын гарантка биреп торса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclарында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Әгәр гарантның муниципаль гарантияне үтәве принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китермәсә йә бенефициарның принципалга Карата таләбе хокукын гарантның ташламасы белән бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмендә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү өчен түләнгән акчаларны регресс тәртибендә гарантка кайтару исәбенә Гарант тарафыннан алынган акчалар яисә бенефициарның принципалга карата бирелгән таләпләрен гарантка бирелгән хокуklarны үтәү исәбенә алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагыла.

27. Кредит (займ, облигациядән тыш) буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәмин итә торган муниципаль гарантия кредит шартнамәсендә (заем шартнамәсендә) һәм (яисә) күрсәтелгән муниципаль гарантияне бирү турындагы шартнамәдә кредиторның (займ бирүченең) күрсәтелгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдалануны үз ягыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру йөкләмәләрен билгеләү шарты белән бирелә.

28. Муниципаль гарантия белән тәмин ителгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдаланмау факты билгеләнгән очракта, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләр үтәлмәгән яисә ышанычсыз үтәлгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән җаваплылыкка ия булалар.

29. Билгесез затлар даирәсе бенефициарлар булган йөкләмәләрне тәмин итүгә бирелә торган муниципаль гарантия үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләр бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән элекке карар белән билгеләнә.

36 статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы

Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп, Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:

- 1) гарантияләрнең гомуми күләме;
 - 2) гарантияләрнең һәр юнәлеше (максаты) буенча гарантияләр күләмен, категорияләрен (төркемнәрен) һәм (яисә) принципалларның исемнәрен күрсәтеп, гарантияләр юнәлешләрен (максатларын) ;
 - 3) принципалларга гарантның регресс таләбе хокукы булу (булмау) ;
 - 4) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.
2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.
3. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турында тиешле карарга кушымта булып тора.

37 Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп, чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган чит ил валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:
- 1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләр юнәлешләре (максатлары);
 - 2) гарантияләр һәм алар тәмин итә торган йөкләмәләр валютасы;
 - 3) гарантияләрнең гомуми күләме;
 - 4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);
 - 5) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.
2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәмин ителә торган йөкләмәләр күрсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.
3. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы тиешле карарга кушымта булып тора.

38 статья. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр

1. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурыч булып билгеле бер датага жирлек алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә түләнергә тиешле акчалар суммасы тора.
2. Жирлек каршында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр Жирлекнең финанс активларын формалаштыра.
3. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычны исәптән чыгару һәм исәпкә алу да торгызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия

Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек каршында мондый йөкләмәләрне үтәүне тәмин итә торган акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә ала, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләпләр хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Әгәр шартнамә нигезендә башкасы билгеләнмәгән булса, жирлек алдындагы акча йөкләмәләре жирлек бюджетының бердәм сетына тиешле акчалар суммасы күчерелгән көннән башкарылган дип санала.

39 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр

1. Жирлек исемнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр муниципаль кыйммәтле кәгазьләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр Эмитенты булып жирлекнең башкарма комитеты чыга, ул Жирлек уставы белән муниципаль алынмаларны гамәлгә ашыру хокукына ия.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең төрләре, аларның эмиссия һәм мөрәҗғәгать итү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

40 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең иң чик күләмнәре Жирлек советы тарафыннан, тиешле бюджет турындагы карар белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның өске чикләре нигезендә билгеләнә.

2 бүлек. Жирлек бюджеты проектын төзү

41 статья. Жирлек халкының бюджет проектын төзү тәртибе

1. Жирлек бюджеты проекты түбәндәгеләр нигезендә төзелә:

- Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Федераль Собраниеһенә Россия Федерациясе Президенты юллаганы нигезләмәләре;
- Россия Федерациясенең милли үсеш максатларын һәм гавами хакимият органнары эшчәнлегенең аларга ирешү юнәлешен билгели торган документлар;
- Россия Федерациясенең бюджет, салым һәм таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре (Татарстан Республикасының бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре, муниципаль берәмлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре);
- социаль-иқтисади үсеш фаразы;
- озак сроклы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразы проекты);
- муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программалар проектларында).

2. Жирлек бюджеты проекты өч елга төзелә һәм раслана (чираттагы финанс елы һәм план чоры).

Әгәр жирлекнең бюджет проекты чираттагы финанс елына төзелә һәм раслана икән, жирлекнең башкарма комитеты урта сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

3. Бюджет проекты төзү тәртибе һәм сроклары, Бюджет законнары һәм таләпләрен һәм жирлек Советының муниципаль хокукый актларын үтәп, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек бюджетының турыдан-туры проекты төзүне Жирлекнең финанс органы гамәлгә ашыра.

5. Бюджет проекты вакытында һәм сыйфатлы төзү максатларында Жирлекнең Финанс органы барлык жирле үзидарә органнарыннан, бюджет барлыкка китерүче предприятиеләрдән, учреждениеләрдән, оешмалардан кирәкле белешмәләр алырга хокуклы.

6. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы кимендә өч ел дәвамында, шул исәптән чираттагы финанс елына һәм план чорына, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан эшләнә.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-икътисадый үсеш фаразы план чоры параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче ел параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Социаль-икътисадый үсеш фаразына аңлатма язында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән аларны фаразлана торган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

Бюджет проекты төзү яисә карау барышында Поселения социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

7. Бюджет керемнәре авыл жирлегә Советына бюджет турындагы карар проекты кертү көненә гамәлдә булган шартларда Россия Федерациясе Салымнар һәм җыемнар турындагы законнарның, шулай ук Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм муниципаль хокукый актларның жирлек бюджетының салым булмаган керемнәрен билгели торган законнарының социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә фаразлана.

8. Жирлекнең уртача сроклы финанс планы ел саен, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләрен үтәп, жирлек башкарма комитеты билгеләгән форма һәм тәртип буенча эшләнә һәм раслана һәм жирлек советына жирлек бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла.

Жирлекнең уртача сроклы финанс планы күрсәткечләре һәм жирлек бюджеты проектының төп күрсәткечләре бер-берсенә туры килергә тиеш.

Жирлекнең расланган уртача сроклы финанс планында түбәндәге параметрлар булырга тиеш:

1) жирлек бюджеты керемнәренең һәм чыгымнарының фаразлана торган гомуми күләме;

2) бюджет чыгымнары классификациясе бүлекләре, бүлекчәләре буенча бюджет акчаларын баш бүлүчеләр буенча бюджет ассигнованиеләре күләмнәре йә бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләре күләмнәре;

3) жирле бюджетларга салым керемнәреннән чигерүләрнең жирлек Советының

муниципаль хокукый актларында билгеләнә торган нормативлары;

4) бюджет кытлыгы (профицита) ;

5) Чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына һәм план чорының һәр елына муниципаль бурычның югары чиге.

Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан жирлекнең уртача сроклы финанс планының өстәмә күрсәткечләрен раслау каралырга мөмкин.

Жирлекнең уртача сроклы финанс планы күрсәткечләре индикатив характерда була һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең уртача сроклы финанс планын эшлэгәндә һәм раслаганда үзгәртелергә мөмкин.

Уртача сроклы финанс планы план чорына күрсәтелгән планның параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елына Параметрларны өстәү юлы белән эшләнә.

Урта сроклы финанс планы проектына аңлатма язуында урта сроклы финанс планы параметрларын нигезләү, шул исәптән планлаштырылган үзгәрешләрнең сәбәпләрен күрсәтеп, аларны элек хупланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

9. Жирлекнең гамәлдәге чыгым йөкләмәләрен һәм кабул ителә торган йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә жирлекнең финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләргә үтәүгә бюджет ассигнованиеләргә буенча аерым гамәлгә ашырыла.

10. Жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла торган муниципаль программалар жирлек башкарма комитеты карары белән раслана.

Муниципаль программаларны эшләү турында карарлар кабул итү тәртибе, шулай ук аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру сроклары жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

Муниципаль программаларны (ярдәмче программаларны) гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләргә күләме жирлек Советының бюджет чыгымнарының ведомство структурасы составындагы жирлек бюджеты турындагы карары белән Бюджет чыгымнарының һәр программасы (ярдәмче программасы) буенча жирлек Башкарма комитетының хокукый акты нигезендә раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап финанслауга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар жирлек бюджеты турындагы карар проектын жирлек Советына керткән көнгә кадәр бер айдан да соңга калмыйча жирлек башкарма комитеты карары белән расланырга тиеш.

Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Муниципаль программаны үткөрү тәртибе һәм аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү критерийлары жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү нәтижәләргә буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесе, жирлек бюджеты турындагы карар проектын жирлек Советына керткән көнгә кадәр бер айдан да соңга калмыйча, программаны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен Чираттагы финанс елыннан башлап кыскарту яисә аны гамәлгә ашыруны вакытыннан алда туктату турында карар кабул итәргә мөмкин.

Әлеге карар кабул ителгән очракта һәм программаларны үтәү өчен төзелгән муниципаль контрактлар булганда, жирлек бюджетында яклар аларны туктату турында килешүгә ирешмәгән муниципаль контрактлардан килеп чыга торган чыгым йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләре карала.

11. Жирлек советының жирлек бюджеты турындагы карары проектында бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет кытлыгы (профицита), шулай ук Россия Федерациясә Бюджет кодексында, жирлек Советы карарларында (бюджет турындагы Карардан тыш) билгеләнгән башка күрсәткечләр керә.

12. Бюджет турындагы карар белән раслана:

- 1) жирлек бюджеты керемнәренә Баш администраторлары Исемлеге;
- 2) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары исемлеге;
- 3) бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемчәләре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча йә чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча һәм (яисә) максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү чыгымнар төрләренә төркемчәләренә) чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджетлар чыгымнарын классификацияләү, шулай ук Россия Федерациясә Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет Кодексында, жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән очракларда бюджетлар чыгымнары классификациясенә бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча;
- 4) Чираттагы финанс елына жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы, бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларыннан тыш;
- 5) гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;
- 6) Чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;
- 7) Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта, план чорының беренче елына бюджет бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә, план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә шартлы рәвештә раслана торган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме;
- 8) Чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы;
- 9) Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына һәм план чорының һәр елына муниципаль эчке бурычның югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелә, муниципаль эчке бурычның югары чиге;
- 10) Россия Федерациясә валютасында һәм чит ил валютасында муниципаль эчке һәм тышкы хисаплашулар, муниципаль гарантияләр программалары;

11) жирлек бюджетының Россия Федерациясе Бюджет Кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет Кодексы, жирлек Советының муниципаль хокукий акты белән билгеләнгән башка күрсәткечләре.

13. Жирлек бюджеты проекты жирлек Советының муниципаль хокукий актында билгеләнгән тәртиптә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

42 статья. Жирлек бюджетының проектына экспертиза ясау

1. Жирлек бюджеты турындагы карар проектына раслау өчен жирлек Советына тапшырганнан соң, жирлек Советы Рәисе жирлек бюджеты турындагы карар проекты, беркетелгән документлар белән бергә, жирлекнең контроль-хисап органына финанс һәм бюджет законнары таләпләренә туры килү-килмәүгә экспертиза үткәрү өчен тапшырырга тиеш.

Тиешле бәяләмә алганнан соң жирлек бюджеты проекты жирлек Советы Рәисе тарафыннан жирлек Советына раслау өчен тапшырыла яисә эшләп бетерү өчен жирлек башкарма комитетына кайтарыла.

3 бүлек. Жирлекнең бюджет проектына карау һәм раслау

43 статья. Жирлек Советы каравына Жирлек бюджеты турында карар проекты кертү

1. Жирлекнең башкарма комитеты чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар проектына агымдагы елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча жирлек Советы каравына кертә.

2. Жирлек Советына бюджет проекты белән бер үк вакытта әлеге Нигезләмә һәм Россия Федерациясенең бюджет законнары нигезендә документлар һәм материаллар тапшырыла.

44 статья. Жирлек бюджеты турында карар проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Жирлек Советының бюджет турындагы карар проекты белән бер үк вакытта түбәндәге документлар тапшырыла:

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорыннан соң жирлекләрнең социаль-икътисадый үсешенә якинча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елына жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә көтелә торган нәтижәләре;
- жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең берләштерелгән бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты);
- Жирлек бюджеты проектына аңлатма язуы;
- бюджетара трансфертларны бүлүнең методикалары яисә проектлары һәм хисаплары;
- чираттагы финанс елы ахырына муниципаль бурычның югары чиге (чираттагы финанс елы ахырына һәм план чорының һәр елы ахырына);
- муниципаль эчке һәм тышкы алынмалар, Россия Федерациясе валютасында һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программалары;

- агымдагы финанс елына жирлек бюджетының көтелгән үтәлешен бәяләү;
- Жирлек бюджетының керем чыганаclarы реестрлары;
- башка документлар һәм материаллар.
- Бюджет турындагы карар муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү турындагы карар белән расланган очракта, бюджет турындагы карар проектына муниципаль программалар паспорты (күрсәтелгән паспортларны үзгәртү проектлары) тәкъдим ителә.

45 статья. Жирлек бюджеты турында Жирлек Советы карары проектына карау тәртібе

1. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты жирлек башкарма комитеты тарафыннан жирлек Советына карауга кертелгән көннән алып ике эш көне эчендә жирлек Советы Рәисе аны бәяләмә бирү өчен Советның эш органына - жирле үзидарә һәм финанс-бюджет мәсьәләләре комиссиясенә жиберә.
2. Комиссия күрсәтелгән проектны алган көннән алып биш эш көне эчендә тапшырылган документларның һәм материалларның Россия Федерациясе бюджет законнарына туры килүе турында бәяләмә әзерли.
3. Жирлек советы рәисе Комиссия бәяләмәсе нигезендә жирлек бюджеты турындагы карар проектына жирлек Советы карарына кабул итү йә аны эшләп бетерү өчен Башкарма комитетка кайтару турында карар кабул итә.
4. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты барлык кирәкле документлар һәм материаллар белән бергә Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советына эшләп бетерүгә керткән көннән алып биш эш көне эчендә тапшырылырга тиеш.
5. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты буенча һәм аны жирлек Советында карау барышында жирлек башкарма комитеты житекчесе, жирлекнең финанс органы житекчесе яисә алар вәкаләт биргән вазыйфаи затлар гариза язарга хоуклы.
6. Жирлек Советы утырышында жирлек бюджеты турындагы карар проектына караганда, жирлек Советы жирлек башкарма комитеты житекчесенең яисә аның кушуы буенча жирлекнең финанс органы житекчесенең докладын һәм жирле үзидарә һәм финанс-бюджет мәсьәләләре буенча комиссия рәисенең өстәмә докладын тыңлый һәм жирлек бюджеты проектына раслау йә аны кире кагу турында карар кабул итә.
7. Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә.
8. Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары агымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта:
 - 1) жирлекнең финанс органы ай саен бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын хисап финанс елында бюджет ассигнованиеләренең һәм бюджет йөкләмәләре лимитларының уникальчә өлешеннән артыграк булмаган күләмдә бюджет акчаларын баш бүлүчегә житекерергә хоуклы;
 - 2) жирлек советының жирлек бюджеты турындагы карары белән билгеләнә торган башка күрсәткечләр жирлек советының хисап финанс елына жирлек бюджеты турындагы карары белән билгеләнгән күләмнәрдә (нормативларда) һәм тәртіптә кулланыла.
9. Әгәр советның жирлек бюджеты турындагы карары агымдагы финанс елы

башланганнан соң үз көченә керсә, жирлек башкарма комитеты жирлек бюджеты турындагы Совет карарына бюджет белән вакытлыча идарә итү чорында бюджет үтәлешен исәпкә алып, бюджет күрсәткечләрен төгәлләштерә торган үзгәрешләр кертү хакындагы карар проекты жирлек Советы каравына һәм раславына тапшыра. Күрсәтелгән карар проекты жирлек Советы тарафыннан ул тапшырылганнан соң 15 көннән дә артмаган вакытта карала һәм раслана.

10. Жирлек Советы карарында билгеләнгән Жирлек бюджеты турындагы карар проекты карау һәм аны раслау тәртибе бюджет турындагы карар үз көченә чираттагы финанс елның 1 гыйнварыннан үз көченә керүне, шулай ук күрсәтелгән карар белән Россия Федерациясә Бюджет кодексының 184.1 статьясы нигезендә күрсәткечләрен һәм характеристикаларны раслауны күздә тотарга тиеш.

11. Жирлек бюджеты турындагы карар 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясә Бюджет Кодексында һәм (яисә) Жирлек бюджеты турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елның 31 декабрә кадәр гамәлдә була.

Жирлек бюджеты турындагы карар имзаланганнан соң жиде көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

2 бүлек. Жирлек бюджеты үтәлеше

46 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Жирлек бюджетын үтәү жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет үтәлешен оештыру Жирлекнең финанс органына йөкләнә.

2. Жирлек бюджеты кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомство буйсынуындагы бердәмлеге нигезендә башкарыла.

3. Жирлек бюджетын үтәү жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

4. Жирле үзидарә органнары Жирлекләр Жирлек бюджетының баланслылыгын тәэмин итә. Федераль законнарны һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салу, бюджет процессын гамәлгә ашыру, муниципаль бурыч дефициты, күләме һәм структурасы, Жирлекнең бюджет йөкләмәләрен үтәү буенча Татарстан Республикасы законнарын һәм законнарын үтәү.

47 статья. Жыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе жирлекнең финанс органы житәкчесе боерыгы белән билгеләнә.

Жыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү жирлекнең финанс органы житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре жирлек советының жирлек бюджеты турындагы карарына туры килергә тиеш.

Жирлек Советының бюджет турындагы карарына үзгәрешләр кертү турында Карар кабул ителгән очракта жирлекнең финанс органы житәкчесе жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләренә раслый.

3. Бюджет үтәлеше барышында жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре, Россия Федерациясә Бюджет Кодексында каралган очракларда, жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карарына үзгәрешләр кертмичә генә, жирлекнең финанс органы житәкчесе карары нигезендә үзгәртелергә мөмкин.

4. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре чираттагы финанс елы башланганчы бюджет акчаларын төп бүлүчеләргә житкерелә.

5. Жыелма бюджет язуына бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре кертелгән, моңа жирлек бюджетының бердәм сетындагы калган акчалар белән идарә итү операцияләре керми.

6. Бюджет турындагы карар агымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта:

Жирлекнең финанс органы ай саен бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын хисап финанс елында бюджет ассигнованиеләренә һәм бюджет йөкләмәләре лимитларының уникальчә өлешеннән артыграк булмаган күләмдә бюджет акчаларын төп бүлүчеләргә житкерергә хокуклы;

бюджет турында карар белән билгеләнә торган башка күрсәткечләр хисап финанс елына бюджет турында карар белән билгеләнгән күләмнәрдә (нормативларда) һәм тәртиптә кулланыла.;

Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бюджетара трансфертлар бүлү һәм (яисә) бирү тәртибә хисап финанс елына билгеләнгән рәвештә саклана.

Әгәр бюджет турындагы карар финанс елы башланганнан соң өч ай узгач үз көченә кермәсә, жирлекнең финанс органы, әлегә пунктның 2-4 абзацларында билгеләнгән шартларны үтәп, бюджет үтәлешен оештырырга хокуклы.

Шул ук вакытта жирлекнең финанс органы хокуклы түгел:

Россия Федерациясә Бюджет Кодексында билгеләнгән юридик һәм физик затларга бюджет инвестицияләренә һәм субсидияләргә бюджет йөкләмәләре һәм бюджет ассигнованиеләре лимитларын житкерергә;

бюджет кредитлары бирү;

алдагы финанс елындагы бурычлар күләменә сизгәдән бер өлешеннән артыграк күләмдә кварталга исәпләп алынырга;

резерв фондлар формалаштырырга

Күрсәтелгән чикләүләр гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә, муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә һәм аны каплауга, халыкара шартнамәләренә үтәүгә бәйлә чыгымнарга кагылмый.

7. Әгәр жирлек бюджеты турындагы карар агымдагы финанс елы башланганнан соң үз көченә керсә, күрсәтелгән карар үз көченә кәргән көннән алып бер ай эчендә жирлек башкарма комитеты бюджет турындагы карарга бюджетның вакытлыча идарә итү чоры өчен бюджет үтәлешен исәпкә алып, бюджет күрсәткечләрен төгәлләштерә торган үзгәрешләр кертү хакындагы карар проектын жирлек Советы каравына һәм раславына тәкъдим итә.

Күрсәтелгән карар проекты Совет тарафыннан ул тәкъдим ителгән көннән алып 15 көннән дә артмаган срукта карала һәм раслана.

1. Жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы карарларында, жирлек бюджеты турындагы Карардан тыш, жирлекнең финанс органы житәкчесә карарлары нигезендә бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү өчен өстәмә нигезләр каралырга мөмкин.

2.

48 статья. Касса планы

1. Касса планы дигәндә агымдагы финанс елында бюджетка касса түләүләре һәм касса түләүләре фаразы аңлашыла.
2. Жирлекнең финанс органы касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүче, бюджет керемнәренен баш администраторы, бюджет дефицитын финанслау чыганаclarының баш администраторы тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрне тапшыру составын һәм срокларын билгели.

49 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Керемнәр буенча Жирлек бюджетын үтәү Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

50 статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше

1. Чыгымнар буенча Жирлек бюджетын үтәү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп жирлекнең финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.
2. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше:
 - 1) Бюджет һәм акча йөкләмәләрен кабул итү һәм исәпкә алу;
 - 2) акча йөкләмәләрен раслау;
 - 3) акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү;
 - 4) акча йөкләмәләренен үтәлешен раслау.
3. Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм бюджет йөкләмәләренен тискәре лимитларына кадәр житкерелгән чикләрдә элек кабул ителгән бюджет йөкләмәләренә үзгәрешләр кертә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр төзү юлы белән яисә закон, башка хокукий акт, килешү нигезендә кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы үзенә житкерелгән бюджет йөкләмәләренен тиешле лимитлары белән кабул ителгән, әмма үтәлмәгән бюджет йөкләмәләре арасындагы аермадан артмаган күләмдә яңа бюджет йөкләмәләре кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы РФ Бюджет Кодексы һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган башка федераль законнар нигезләмәләрендә каралган очракларда мондый муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр буенча бюджет йөкләмәләренен расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан тыш йөкләмәләрне үтәүне күздә тоты торган муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр төзи. Муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр төзү өчен билгеләнгән күрсәтелгән Нигезләмәләр шулай ук элек төзелгән муниципаль контрактларга, башка шартнамәләргә үзгәрешләр керткәндә кулланыла.
4. Бюджет акчаларын алучы акчалата йөкләмәләрне түләү һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә бюджет акчалары исәбеннән түләү бурычын раслый.
5. Районның финанс-бюджет палатасы бюджет һәм акча йөкләмәләрен исәпкә куйганда, акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләгәндә әлегә статьяның 1 пунктында каралган тиешле тәртип нигезендә:

бюджет йөкләмәләренең бюджет йөкләмәләренең тиешле лимитларыннан яисә бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләреннән артмавы, шулай ук бюджет йөкләмәсе турындагы мәғлүматның бюджетлар чыгымнары классификациясе кодына туры килүе;

исәпкә куелган тиешле бюджет йөкләмәсе турындагы мәғлүматның акча йөкләмәсе турындагы мәғлүматка туры килүе;

акча йөкләмәсен түләү өчен түләү документында күрсәтелгән мәғлүматның акча йөкләмәсе турындагы мәғлүматка туры килүе;

акча йөкләмәсе барлыкка килүне раслый торган документлар булу.

Районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән һәм әлеге статьяның 1 пунктында каралган тәртиптә әлеге пунктта күрсәтелгән мәғлүматка өстәмә рәвештә тикшерелергә тиешле башка мәғлүмат билгеләнергә мөмкин.

Бюджет йөкләмәсе муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән очракта, муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрында муниципаль контракт турындагы белешмәләрнең һәм муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсен исәпкә алу турындагы белешмәләрнең муниципаль контракт шартларына туры килүен өстәмә рәвештә тикшереп торуга гамәлгә ашырыла.

Акча йөкләмәләрен түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләренең алучыга житкерелгән лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөкләмәләр буенча акча йөкләмәләрен түләү алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Акча йөкләмәләренең үтәлешен раслау бюджетның бердәм счетыннан физик яисә юридик затлар файдасына акчаларның исәптән чыгарылуын раслый торган түләү документлары, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары, халыкара хокук субъектлары бюджетлары, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акча йөкләмәләрен үтәү буенча акчалата булмаган операцияләр үткәрелүен раслый торган башка документларны тикшерү нигезендә гамәлгә ашырыла.

51 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча бюджет үтәлеше

1. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча жирлек бюджетын үтәү, жыелма бюджет язмасы нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторы, администраторы тарафыннан гамәлгә ашырыла, моңа жирлекнең финанс органы билгеләгән тәртиптә бюджетның бердәм счетындагы акчаларның калдыклары белән идарә итү операцияләре керми.

2. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәлергә тиешле акчалата йөкләмәләр өчен түләүне санкцияләү Жирлекнең финанс органы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

52 статья. Бюджет үтәлеше операцияләрен исәпкә алу өчен шәхси счетлар

1. Жирлек бюджетын үтәү буенча бюджет процессында катнашучылар тарафыннан аларның бюджет вәкаләтләре кысаларында башкарыла торган операцияләренә исәпкә

алу Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Федераль казначылыкның территориаль органында һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органында ачыла торган лицевой счетларда башкарыла.

Федераль казначылыкта ачыла торган шәхси счетлар Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган вәкаләтләр кысаларында Федераль казначылык билгеләгән тәртиптә алып барыла.

Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органында ачыла торган шәхси счетлар Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында каралган вәкаләтләр кысаларында Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә ачыла һәм алып барыла.

53 статья. Бюджет сметасы

1. Жирлекнең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә бюджет акчаларының баш күрсәтмәсендә билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.

2. «Россия Федерациясендә капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында» 2020 елның 1 апрелендәге 69-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә төзелгән капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында килешү (килешү) тарафыннан юридик затка субсидия бирү турында килешү (килешү) төзү бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан арткан вакытка әлегә Федераль закон нигезендә билгеләнә торган чыгымнарны каплау сроклары һәм күләмнәре чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен башкаруны тәмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итүгә һәм (яисә) үтәүгә аңа кадәр житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларына туры килергә тиеш.

Казна учреждениесенең бюджет сметасында өстәмә рәвештә казна учреждениесенең бюджет сметасын төзү һәм алып бару тәртибендә каралган башка күрсәткечләр расланыйрга тиеш.

Житәкчесенә аны казна учреждениесенең бюджет сметасын раслау тәртибе нигезендә раслау хокукы бирелгән казна учреждениесенең бюджет сметасы күрсәткечләре чыгымнар төрләре элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары буенча бюджет йөкләмәләренең житкерелгән лимитлары чикләрендә, шулай ук өстәмә рәвештә дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясенең житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары.

54 статья. Финанслауның иң чик күләмнәре

1. Жирлекнең финанс органы билгеләгән очракта һәм тәртиптә чыгымнар буенча жирлек бюджеты үтәлешен оештырганда агымдагы финанс елының тиешле чорында акча йөкләмәләре өчен түләүнең иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләмнәрен) раслау һәм бюджет акчаларын баш күрсәтүчегә, күрсәтүчегә һәм алучыларга житкерү күздә тотылырга мөмкин.

2. Финанслауның иң чик күләмнәре тулаем алганда жирлекнең бюджет акчаларын баш күрсәтүчесенә, күрсәтүчесенә һәм алучысына карата агымдагы финанс елы

башыннан башлап ай саен яисә квартал саен үсә барган йомгак белән йә бюджет акчаларын баш күрсәтүчеләрне, күрсәтүчеләрне һәм алучыларны финанслауга заявклар нигезендә тиешле кварталга билгеләнә.

55 статья. Бюджетны үтәгәндә бюджет турындагы карар белән расланган керемнәрдән тыш алынган керемнәрне файдалану

1. Жирлек бюджетын үтәгәндә бюджет турындагы карар белән расланган керемнәрнең гомуми күләменнән тыш фактта алынган керемнәр, агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә, жирлекнең финанс органы тарафыннан муниципаль бурычларны, муниципаль бурычны биләүгә, шулай ук, аларны үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре житәрлек булмаган очракта, жирлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә жибәрелергә мөмкин., жирлек бюджеты нигезендә жыелма бюджет язмасында каралган.
2. Бюджетара трансфертлар һәм физик һәм юридик затлардан максатчан билгеләнештәге, шул исәптән жирлек бюджетына әлегә Нигезләмәнең 45 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән тәртиптә керткән, бюджетны үтәгәндә бюджет турында карар белән расланганнан тыш фактта алынган кире кайтарылмый торган керемнәр бюджет чыгымнарын арттыруга тиешенчә, агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертә, максатчан билгеләнеш.
3. Жирлек милкендәге акцияләрен һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан алына торган акчалар тиешенчә 100 процент норматив буенча жирлек бюджетына күчерелергә тиеш.

56 статья. Бюджет иммунитета

1. Жирлек бюджеты иммунитета хокукый режимнан гыйбарәт, бу очракта жирлек бюджеты акчаларына түләтү бары тик суд акты нигезендә генә башкарыла, моңа Россия Федерациясә Бюджет кодексында билгеләнгән очраклар керми.
2. Жирлек бюджетлары акчаларына суд приставлары хезмәте тарафыннан түләтүләр, Россия Федерациясә Бюджет кодексында билгеләнгән очраклардан тыш, башкарылмый.
3. Жирле үзидарә органнарының йә шушы органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтижәсендә гражданга яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында жирлеккә карата дөгъвалар буенча суд актларын, шулай ук жирлек акчалары исәбеннән акчаларны түләтү турындагы эре дөгъвалар буенча суд актларын (акчаларны түләтү турындагы суд актларыннан тыш, жирле үзидарә органнарының йә шушы органнарның вазыйфаи затларының субсидия жаваплылыгы тәртибендә бюджет акчаларын бүлүчеләр) түбәндәге тәртиптә башкарыла:
Башкарма документ суд карарының резолютив өлешендә суд актын үтәү чыганагы күрсәтелгәндә - жирлек казнасы исәбеннән үтәүгә кабул ителә.
Үтәү өчен суд акты жирлекнең финансы органына тапшырыла.
Судта муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен яклаучы жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче суд акты чыгарылганнан (кабул ителгәннән) соң 10 көн эчендә жирлекнең

финанс органына эшне судта карау нәтижеләре турында мәғлүмат җибәрергә тиеш. Муниципаль берәмлеккә карата куела торган һәм муниципаль казна исәбеннән канәгәтләнделерелә торган дөгъва яисә башка таләпләр суд тарафыннан канәгәтләнделерелгәндә, муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын судта муниципаль берәмлек мәнфәгәтләрен яклаучы баш бүлүче шулай ук җирлекнең финанс органына суд актына шикаять бирү өчен нигезләр булу турында хәбәр итә. Суд актына шикаять бирү өчен нигезләр булганда, муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын баш бүлүче, суд акты закон көченә кәргән көннән бер айдан да соңга калмыйча, җирлекнең финанс органына шикаять нәтижеләре турында мәғлүмат бирергә тиеш.

4. Үтәүгә кәргән башкарма документка түбәндәгеләр кушымта итеп бирелергә тиеш: суд актының суд тарафыннан таныкланган күчәргә, шулай ук түләтүченең түләтелергә тиешле акчалар күчәренергә тиешле банк сәтеының реквизитларын күрсәтеп, түләтүченең гаризасы.

Гаризага түләтүче йә аның вәкиле ышанычнамә яисә ышанычнамәнең нотариаль таныкланган күчәргә яисә вәкил вәкаләтләрен таныклаучы башка документ кушып имза сала.

Башкару кәгазенең дубликаты аны бирү турында суд билгеләмәсенең тиешле үрнәгенә таныкланган күчәргә белән бергә башкаруга җибәерелә.

Җирлекнең финанс органы тарафыннан башкарма документ кабул ителгән вакыттан алып биш көн эчендә кире кайтарыла.:

- югарыда күрсәтелгән нинди дә булса документны тапшырмау;
- санап үтелгән документларның Россия Федерациясә Граждан процессуаль кодексы, Россия Федерациясә арбитраж процессуаль кодексы һәм "Башкару эшчәнлегә турында" 2007 елның 2 октябрәндәгә 229-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән таләпләргә туры килмәве;
- башкару документын үтәүгә тапшыруның Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән сәргын бозу;
- түләтүченең башкарма документны кире алу турында гариза бирүе.

Үтәүгә кәргән башкарма документлар судка кире кайтарылырга мөмкин:

- башкарма документны кире алу турында гаризаны (йә суд актын) судка тапшыру;
- бурычлы, йә түләтүче, йә суд тарафыннан үтәлергә тиешле суд актын юкка чыгара торган документны тапшыру;
- үтәүгә кәргән документларны түләтүчегә кире кайтару мөмкинлегә булмау.

Күрсәтелгән нигезләр буенча башкарма документлар судка кире кайтарылган очракта, түләтүчегә аннан кәргән барлык документлар кушымтасы белән хәбәрнамә җибәерелә.

Башкару документын түләтүчегә кире кайтару күрсәтелгән документны "Башкару эшчәнлегә турында" закон нигезендә исәпләнә торган сәрк чикләрендә үтәүгә янадан күрсәтү өчен каршылык булып тормый.

Муниципаль берәмлектән бюджет акчалары исәбеннән акчалар түләтү турындагы суд актын үтәүгә башкару кәгазе кәргән көннән алып 3 ай эчендә җирлекнең финанс органы тарафыннан башкарылырга тиеш.

Суд актын билгеләнгән вакытта үтәү мөмкин булмаган очракта, җирлекнең финанс органы, үтәлмәү сәбәбен күрсәтеп, суд актын үтәү мөмкин булмасын раслый торган

тиешле документларны кушып, башкарма документны кире кайтара һәм "Башкару эшчәнлегенә турында" 2007 елның 2 октябрендәге 229-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә суд приставлары хезмәтенә мөрәжәгать итү тәртибен аңлата.

Суд актларын үтәү бу максатларга бюджет турындагы карарда каралган ассигнованиеләр хисабына гамәлгә ашырыла. Суд актларын бюджет турындагы карар белән расланган ассигнованиеләрдән артыграк күләмдә үтәгәндә жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертелә.

Жирлекнең финанс органы башкарма документларны һәм аларны үтәүгә бәйле һәм казна акчалары исәбеннән тапшырылган башка документларны исәпкә ала һәм саклый.

Жирлекнең финанс органы суд актларын килү турында алар килгәннән соң өч көн эчендә хәбәрнамәле заказлы хат һәм почта аша белән түләтүчегә язма рәвештә хәбәр итә.

57 статья. Агымдагы финанс елын төгәлләү

1. Агымдагы финанс елында бюджет үтәлеше буенча операцияләргә төгәлләү Россия Федерациясә Бюджет кодексы таләпләре нигезендә жирлекнең финанс органы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр бу елның 31 декабрендә тәмамлана.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре агымдагы елның 31 декабрендә үз көчен югалта.

3. Агымдагы финанс елының 1 гыйнварына субсидияләр, субвенцияләр һәм максатчан билгеләнештәгә башка бюджетара трансфертлар рәвешендә файдаланылмаган бюджетара трансфертлар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көнә эчендә элек бирелгән бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш.

Максатчан билгеләнеше булган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калган өлеше тиешле бюджет керемнә күчерелмәгән очракта, күрсәтелгән акчалар, Россия Федерациясә Финанс министрлыгы билгеләгән гомуми таләпләргә үтәп, алар бирелгән бюджет керемнә түләтелгә тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы тарафыннан субсидияләр һәм хисап финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәгә башка бюджетара трансфертлар рәвешендә бирелгән бюджетара трансфертларга ихтыяж булу (булмау) турында карарлар кабул итү, шулай ук күрсәтелгән бюджетара трансфертларның элек бирелгән бюджетка кире кайтарылуы ихтыяжлар бюджет акчаларының баш администраторы билгеләгән тәртиптә төзелгән, элек бирелгән бюджет чыгымнары турындагы хисап нигезендә гамәлгә ашырыла, һәм күрсәтелгән акчалар бюджетка кергән көннән алып 30 календарь көннән дә соңга калмыйча тапшырылган.

4. Агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәгә бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турында бюджет акчаларының баш администраторы карары нигезендә күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калган өлешеннән артмаган күләмдәгә акчалар Чираттагы финанс елында бюджет керемнә кайтарылырга мөмкин. күрсәтелгән бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәмин итү өчен алар элек бирелгән иде.

5. Федераль бюджеттан бирелгән файдаланылмаган бюджетара трансфертларны түләтү Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

6. Жирлекнең финанс органы бюджет акчаларын алучыларны агымдагы финанс елы тәмамланганда Чираттагы финанс елының гыйнварында Россия Федерациясендә эшләми торган бәйрәм көннәрендә эшчәнлекләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле акчалар белән тәмин итү тәртибен билгели.

7. Агымдагы финанс елы ахырына Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә банк депозитларында урнаштырылган акчаларның булуы рөхсәт ителә.

5 бүлек. Жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап эзерләү, карау һәм раслау

58 статья. Бюджет хисаплылыгын эзерләү

1. Бюджет исәбенә алу һәм бюджет хисабы нигезләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет законнарының башка нормалары белән билгеләнә.

2. Жирлекнең бюджет хисабы еллык була. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисап квартал саен бирелә.

3. Жирлекнең бюджет хисабы һәм хисаплары жирлекнең финанс органы тарафыннан бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының (администраторларының) жыелма бюджет хисабы нигезендә төзелә.

4. Жирлекнең бюджет хисабы жирлекнең финанс органы тарафыннан жирлекнең башкарма комитетына тапшырыла. Агымдагы финанс елының беренче кварталы, яртыеллыгы һәм тугыз ае өчен жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисап жирлек башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм шул ук хисап белән жирлек Советына, жирлекнең контроль-хисап органына жиберелә.

5. Жирлек бюджет акчаларын баш күрсәтүчеләр, жирлек бюджеты керемнәренә Баш администраторлары, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары бюджет акчаларын ведомство буйсынуындагы алучылар (күрсәтүчеләр), бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторлары тарафыннан тапшырылган бюджет хисабы нигезендә жыелма бюджет хисабын төзиләр.

Жирлек бюджеты акчаларының Баш администраторлары жирлекнең финанс органына жыелма бюджет хисабын, 1 квартал, ярты ел, тугыз ай, финанс елы хисапларын тапшыралар.

6. Бюджет хисабына:

1) жирлек бюджеты керемнәренә, чыгымнарының һәм кытлыгының гомуми суммасын күрсәтеп, хисап чорында жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап;

2) бюджет үтәлеше балансы;

3) эшчәнлекнең финанс нәтижеләре турында хисап;

4) акчалар хәрәкәте турында хисап;

5) аңлатма язуы.

59 статья. Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Жирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисап Жирлек Советында каралганчы төп бюджет акчалары администраторларының бюджет хисапларын тышкы

тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләүне үз эченә алган тикшерү узарга тиеш.

2. Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү Жирлекнең контроль-хисап органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Авыл жирлегенең контроль-хисап органына тышкы тикшерү өчен башкарма комитет тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет Кодексы нигезендә әлеге Нигезләмәнең 46 статьясындагы 6 өлешендә каралган бюджет хисабы һәм документлар тапшырыла.

4. Жирлек башкарма комитеты аңа бәяләмә эзерләү өчен агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла.

5. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә жирлекнең контроль-хисап органы тарафыннан жирлек Советына тапшырыла һәм бер үк вакытта жирлекнең башкарма комитетына жибәрелә.

60 статья. Жирлек Советы каравына Жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап бирү

1. Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисап Жирлек Советы карары белән раслана.

2. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта жирлек башкарма комитеты тарафыннан жирлек Советының жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карары проекты, резерв фонды ассигнованиеләренең үтәлеше турындагы хисап, жирлек бюджетыннан бирелгән бюджет кредитлары турындагы хисап, эчке бурычның торышы турындагы хисап һәм бюджет законнары нигезендә башка хисаплар тапшырыла.

3. Жирлек советы жирлекнең Контроль-хисап органы бәяләмәсен алганнан соң жирлек бюджетының үтәлеше турындагы хисапны карый.

Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижеләре буенча жирлек Советы Бюджет үтәлеше турындагы карарны раслау йә кире кагу турында Карар кабул итә. Жирлек Советы Бюджет үтәлеше турындагы карарны кире каккан очракта, ул белешмәләрнең дөрес яисә тулы булмаган чагылышы фактларын билгеләү һәм кабат тапшыру өчен бер айдан да артмаган вакытка кайтарыла.

4. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап жирлек Советына бу елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

61 статья. Жирлек Советы тарафыннан бюджет үтәлеше турында карар проектын карау һәм раслау

1. Жирлек Советының жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карары белән, керемнәрнең, чыгымнарның һәм бюджет кытлыгының (профицитының) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турындагы хисап раслана.

2. Хисап финанс елында жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

бюджетлар керемнәре классификациясе кодлары буенча жирлек бюджеты керемнәре; жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы буенча жирлек бюджеты чыгымнары;

бюджетлар чыгымнары классификациясе бүлекләре һәм бүлекчэләре буенча жирлек бюджеты чыгымнары;

бюджетлар кытлыгын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары.

Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карар белән шулай ук жирлек советы карары белән жирлек бюджеты үтәлеше турында Карар кабул итү өчен билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

2. Жирлек Советының жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны раслау турындагы карары билгеләнгән тәртиптә имзаланганнан соң жиде көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.

4 бүлек. Бюджет бозулары һәм бюджет мәжбүр итү чараларын куллану турында гомуми нигезләмәләр

62 статья. Бюджет бозу төшенчәсе

1. Жирлек башкарма комитеты, районның финанс-бюджет палатасы, бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы), муниципаль заказчы тарафыннан кылынган эшләр бюджет бозу дип таныла.:

1) Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезләмәләрен һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган башка хокукый актларны бозу;

2) физик затларга Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан башка түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләрне һәм йөкләмәләрне билгели торган хокукый актлар нигезләмәләрен бозу, муниципаль мөлкәт белән идарә иткәндә һәм эш иткәндә һәм (яисә) аннан файдаланганда Россия Федерациясе бюджет системасының керемнәрен булдыру һәм чыгымнарын гамәлгә ашыру гавами-хокукый берәмлеккә зыян китерүгә китереп;

3) бюджеттан акчалар бирү турындагы шартнамәләрнең (килешүләрнең) шартларын бозу;

4) муниципаль контрактлар шартларын бозу;

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән бюджет процессында катнашучыга карата мәжбүри бюджет чарасы куллану, тиешле нигезләр булганда, аның вазыйфаи затларын Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыктан азат итми.

63 статья. Мәжбүриләүнең бюджет чараларын куллану

1. Бюджет кагыйдәләрен бозган өчен мәжбүр итү буенча бюджет чарасы Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә финанс органнары һәм Федераль казначылык органнары тарафыннан кулланыла.

2. Бюджет чараларын куллану буенча финанс органнарының һәм Федераль казначылыкның вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының хокукый нормалары белән билгеләнгән.